Vedat Türkali

FATMAGÜL'ÜN SUÇU NE?

Türkçe Edebiyat

Senaryo'dan Hikâyelestiren
Sebahat Altıparmakoğlu

AYRINTI

VEDAT TÜRKALİ

1919 yılında Samsun'da doğan Vedat Türkali, yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Türkoloji Bölümü'nde tamamladı. Maltepe ve Kuleli askeri liselerinde edebiyat öğretmenliği yaptı. 1951'de siyasal eylemlerde bulunmakla suçlanarak tutuklandı. Askeri mahkeme tarafından dokuz yıl hapis cezasına çarptırıldı. Yedi yıl sonra koşullu olarak serbest bırakıldı.

Vedat Türkali 1944-1950 yılları arasındaki ağır baskı döneminde devrimci sanat çevrelerinde elden ele gizlice dolaştırılan şiirleriyle, özellikle "İstanbul" şiiri ile tanındı. Şiir uğraşını hapishane yıllarında da sürdürdü. 1958 yılında tahliye olduktan sonra sinema alanında çalıştı. 40'ın üzerinde senaryo yazdı ve üç filmin yönetmenliğini yaptı. Yazdığı dört tiyatro oyunu, ulusal gelenek ve değerlere dayanan özgün, öncü nitelikler taşır. Türkülerle işlenmiş epik yapıdaki *141. Basamak,* 1970'de Ankara'da sergilendi. Aynı özellikteki *Bu Ölü Kalkacak,* 1976 yılında İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nda sergilenirken yasaklandı. *Dallar Yeşil Olmalı,* 1985'te yayımlandı. Yazdığı son tiyatro oyunu olan *Şeytanın Kaşık Oyunları* (2000) deprem konusunu işlemektedir.

Vedat Türkali'nin ilk romanı *Bir Gün Tek Başına,* 1974 yılında yayımlandı. Aydınlar arası hesaplaşmaya dayanan umutsuz bir aşk romanı niteliğindeki ikinci romanı *Mavi Karanlık* 1983 tarihini taşır. Üçüncü romanı *Yeşilçam Dedikleri Türkiye* Türk romanında bir dönüm noktası olarak anılmaktadır. 1990'da yayımlanan *Tek Kişilik Ölüm*, gerçek kişilere ve gerçek olaylara dayalı bir dönem romanıdır. Takip eden on yıl boyunca Türkiye Komünist Partisi'nin tarihi niteliğindeki, İkinci Dünya Savaşı döneminin siyasal yapısının sergilendiği *Güven* adlı iki ciltlik romanını kaleme aldı; roman 2005'te yayımlandı. 2004 yılında yayımlanan *Kayıp Romanlar* adlı romanı ise 90'lı yıllar Türkiye'sini, siyasi sürgünden ülkesine dönen emekli bir doktorun gözünden anlatır. *Yalancı Tanıklar Kahvesi* (2009), 12 Eylül'e giden süreçte geçer. 2014'te Ayrıntı Yayınları'ndan çıkan *Bitti Bitti Bitmedi* adlı romanında ise Türkiye'nin tartışmalı konularından olan Ermeni meselesini mercek altına almıştır.

Vedat Türkali'nin düzyazıları, söyleşileri, savunmaları *Tüm Yazıları Konuşmaları* adı altında, 2001 ve 2014'te iki ayrı cilt halinde yayımlandı. Yazarın Kürt sorunu ile ilgili yazıları da *Özgürlük İçin Kürt Yazıları* adı altında, 2002 ve 2014'te yine iki ayrı cilt halinde yayımlanmıştır.

Vedat Türkali'nin, çocukluğundan tutuklanma sürecine kadarki yaşamından kesitler içeren, *Komünist* (2001) adlı bir de anı kitabı bulunmaktadır

Ayrıntı: *976*
Türkçe Edebiyat Dizisi: *45*

Fatmagül'ün Suçu Ne?
Vedat Türkali

Senaryo'dan Hikâyeleştiren
Sebahat Altıparmakoğlu

Son Okuma
Barış Özdemir

© Vedat Türkali, 2016
© Sebahat Altıparmakoğlu, 2016

Bu kitabın tüm yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Gökçe Alper

Kapak Fotoğrafı
Vikavalter / Vetta /Getty Images Turkey

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85 – 576 00 66
Sertifika No.: 12156

Birinci Basım: *İstanbul, Mart 2016*
Baskı Adedi *2000*

ISBN 978-605-314-088-7
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No.: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi facebook.com/ayrintiyayinevi instagram.com/ayrintiyayinlari

Vedat Türkali

Fatmagül'ün Suçu Ne?

TÜRKÇE EDEBİYAT DİZİSİ SON ÇIKAN KİTAPLAR

Akvaryumda Ölü Bir Balık / Mürselin Kurt
Kayıp Taşlar / Asuman Bayrak
Fransız Balkon / Ahmet Coşkun
Babamın En Güzel Fotoğrafı / Gönül Kıvılcım
Benim Adım Meleklerin Hizasına Yazılıdır / Hüseyin Kıran
Jilet Sinan / Gönül Kıvılcım
Dalgalar / Serdar Rifat Kırkoğlu
Karanlıkta Körebe / Mürselin Kurt
Yalancı Tanıklar Kahvesi / Vedat Türkali
Acuka / Ahmet Coşkun
Haziran'da Bir Fidan / Der.: Levent Turhan Gümüş
Özgür Ölüler / Nevzat Güngör
Bitti Bitti Bitmedi / Vedat Türkali
Birazcık Halil / Hasan Sever
Mükemmel Katilin Peşinde / Ahmet Erözenci
Liberhell / Mahmut Eşitmez
Mavi Karanlık / Vedat Türkali
Komünist / Vedat Türkali
Tek Kişilik Ölüm / Vedat Türkali
Bir Gün Tek Başına / Vedat Türkali
Segâh Makamı / Esra Kahraman
Güven-1 / Vedat Türkali
Güven-2 / Vedat Türkali
Yeşilçam Dedikleri Türkiye / Vedat Türkali
Huzursuz Periler / Özlem Narin Yılmaz
Albayım / Hasip Akgül

Vedat Türkali

Fatmagül'ün Suçu Ne?

Teşekkür

Fatmagül'ün Suçu Ne? televizyon dizisi olarak yayınlanmaya başladığı sıralarda, kitabını arayanlara çok rastladım. Bu senaryo, Vedat Türkali'nin Üç Film Birden adlı senaryolarından oluşan kitabında *Umutsuz Şafaklar* adıyla yer alıyor. Ancak oradaki, son hali değil. Vedat Türkali, Londra'da bu senaryo üzerine tekrar çalışmış, önemli değişiklikler yapmış. Son hali yalnızca bilgisayarlarımızda vardı. Uzun zamandır bu senaryoyu ve başka bazı senaryoları öyküleştirmek istiyorduk. Başlangıcı *Fatmagül'ün Suçu Ne?* ile yaptık.

Hem çok kolay hem çok zor oldu senaryoyu öyküleştirmek. Önümde belli bir hikâye vardı. Vedat Türkali'nin yazdığı senaryo, romanı aratmayacak özellikler barındırıyordu. Diyaloglar ve tarifler öyle özenle düşünülmüş, yazılmıştı ki yolumu fazlasıyla açtı. Bu bir Vedat Türkali

eseri. Ben sadece parçaları birleştirdim. Ama bunun da kolay olduğunu söyleyemem. Vedat Türkali'nin cümlelerine cümle eklemek, özünü ve akışını bozmadan bir hikâye oluşturmak, okurlarının da tahmin edebileceği gibi hiç de kolay olmadı.

Vedat Türkali (bazı yakınları gibi ben de Kadir Amca derim), her zaman olduğu gibi beni cesaretlendirdi, bana böyle bir fırsat verdi. Bütün yaşamını insanların daha güzel günler görmesine adamış, şimdilerde 97 yaşında olan Kadir Amca'ya, bu ülkenin en sahici aydınına, yazarına teşekkür ederim.

Sebahat Altıparmakoğlu

Fatmagül'ün Suçu Ne?

Mustafa'nın tam ayrılacakları vakit eline tutuşturu-verdiği kâğıttaydı aklı. Okumak için komşuların gitmesini bekliyordu. Mustafa'dan ne zaman mektup alsa hemen açıp okumazdı; içi içine sığmadan, uygun zamanı kollardı. Ne yazdığını bilmediği bu kâğıt parçasına nasıl da seviniyordu. Konuşamadığı şeyleri yazmış olmalıydı. Erkek kısmının sevdadan, hasretten konuşması yakışık almazdı. Hele Mustafa'nın dilinde hiç dolanmazdı böyle sözler. Çayı demledikten sonra, sabahki bulaşıkları yıkamaya koyuldu. Komşularla oturmak gelmiyordu içinden. Yine ne zaman evleneceklerinden söz açacaklardı. Ben istemiyor muyum sanki! Mustafa da aylardır düğün lafı etmez oldu.

Babadan kalma evleri iki gözdü. Fatmagül, doğduğundan bu yana bu evde yaşamıştı. Odaların birinde

abisi ile yengesi, diğerinde çocuklarla kendisi kalıyordu. Fatmagül'ün bütün dünyası yattığı divanın altındaki sepetlerdeydi. Abisi, Fatmagül'ün ördüğü dantelleri cumartesi günleri pazarda satar, çoğunda yeni siparişler de alırdı. Ay sonunda çeyiz sandığı alacaklardı. İplik almaya Fatmagül giderdi. Mustafa ile buluşmak için tek fırsatıydı bu. Aceleyle bir iki dükkân gezip iplikleri alırlar, köye dönmeden ilçenin arka tarafındaki yamaçta keşfettikleri kuytulukta otururlardı. Fatmagül'ün evden getirdiği börekleri, çarşıdan aldıkları gazozlarla oracıkta yerlerdi. Bir sigara yakardı Mustafa. Fatmagül'ün bacaklarına sızardı elleri. Fatmagül'ün içinden ılık bir ürperti geçse de kızar gibi yapar, Mustafa sigarasını bitirip daha bir iştahla dokunmaya başladığında bırakıverirdi kendini. Mustafa nerede duracağını bilirdi. Gerçi bunun için uzun boylu fırsatları olmamıştı ya, son çarşıya gidişlerinde hava kararıncaya kadar kalmışlardı, biraz ileri gitmeye kalkan Mustafa'yı nasıl da zor zapt etmişti.

Yengesi seslendi içerden;

— Fatmagül çayın altı karardı.

— Getiriyorum.

Ellerini kuruladı, tepsiyi hazırlarken içerideki konuşmalara kulak kabarttı. Uykusuz kalmıştı yine Remziye Teyze. Kocası her gece geç gelir, rüyasının en heyecanlı yerinde dürterdi onu. Gebe de kalmıyordu iki yıldır. Canına tak ettiğinde bir iki karşı koymaya çalışmış, yediği dayaklar yanına kalmıştı. Diğer kadınlar farklı mıydı sanki! 'Remziye Teyzeler gibi mi olacağım ben de, diye iç geçirdi. Yok canım, niye öyle olsundu. Her ne kadar sonuna kadar gitmemişlerse de bayağı sevişmişlerdi Mustafa'yla. Çoğunda o da istekli olurdu. Fatmagül, elinde tepsiyle içeri girdiğinde kıkırdamalar sürüyordu. Hatice Teyze;

— Şiişşt, kızların yanında konuşulmaz böyle şeyler, dedi.

Fatmagül'ün bilip bilmediğini yoklar gibi sürdürdü;

— Mustafa süngere gidiyormuş, adını yazdırmış benimkinin amcaoğluna.

Fatmagül duraladı, bir an yengesi ile göz göze geldiler;

— Haberim yok benim Hatice Teyze, ne süngeri? dedi.

Der demez de aklına mektup geldi. Acaba bunu mu yazmıştı mektupta. Yüzüne söyleyememiş de yazmış demek ki. Bahar gelmiş, otellere de gitmemişti. Süngeri mi koymuştu yoksa aklına?

— Akşam dediydi, hükümet yasak koyacakmış süngere. Yazısı gelmeden çıkalım diyorlardı. İki kişi lazımmış, Mustafa, 'Beni de yazın' demiş.

— Mustafa gitmem dediydi ya süngere...

Sesinin titremesine engel olamamıştı. Sıvışır gibi çıktı odadan.

Evin arka duvarına çöküp, eteğinin beline sokuşturduğu kâğıdı telaşla çıkardı.

Fatmagül'üm,

Söz verdiydim ya, başka yolu kalmadı. Süngere adam lazımmış. El kapılarında sürünmekten iyidir yine de. Hem herkes vurgun mu yiyor? Acemisi miyim sünger çıkarmanın! Bu sefer son olsun. Yasakmış gayrı, bir daha istesek de çıkamayacağız. Yarın şafakla beraber açılıyoruz. Dönüp de süngeri satınca düğünü yaparız. İlçeye inme, ne ihtiyacın olursa Rahmi Abi görsün.

Baki selam,

Mustafa.

Ağlamaklı oldu, bir kez daha okudu mektubu. Demek doğruymuş, demek süngere gidiyormuş Mustafa.

Her yıl vurgun yiyenler, köye ölüsü gelenler olurdu. Babası da vurgun yemiş, üç yıl yatalak kalmış, geçen yılın kışında acıdan inleye inleye ölmüştü. Başsağlığına geldiklerinde Mustafa'ya yemin verdirmişti, bir daha süngere çıkmayacaktı. *Söz geçiremedim Mustafa'ma. Yokluğun gözü kör olsun.* Ne vakit babasını düşünse, aklına hep acılı, düşkün hali gelirdi. Pehlivan gibi adam nasıl da devrilivermişti. Ya Mustafa da vurgun yerse! Kötü düşünceleri akıldan kovmalı diye düşündü. Düğünden bahsetmesine de sevinmişti.

Eve girdi, boşalan bardakları doldurdu. Umursamaz görünmeye çalışarak;

— Süngerden ne vakit dönecekler? diye sordu.

— Üç aydan evvel dönmezler. Süngere bir hastalık gelivermiş, kendi kendine eriyip gidermiş. Hastalık her yanı sardıysa erken dönerler, dedi Hatice Teyze.

Remziye Teyze yüzünü buruşturdu;

— Süngerin hastalığı mı olurmuş? Ne olduysa bu yazlıkçılardan olmuştur. Pis pis giriyorlar denize. Kıran giresiciler.

— Onlardan mıdır, Allah'tan mı bilinmez. Yasak da bu hastalıktan geliyormuş, deyip kalktı Hatice Teyze. O kalkınca hepsi ayaklandı. Daha çamaşır yıkayacaklar, yemek yapacaklardı.

Komşu kadınlar gidince, Mustafa'nın *dönünce yaparız düğünü* diye yazdığını söyledi yengesine. Yengesi rahatlamıştı. Bu eve gelin geldiğinde, Fatmagül yük olacak kadar küçük değilse de çocuk sayılırdı. O yaşta bile evde çok işine yarardı. Fatmagül olmasa, iki çocuk, bir de yatalak kaynata ile evi döndürmesi zor olurdu. Kocası desen yarım akıllı. Kaynatası öldüğüne, çocuklar da büyüdüğüne göre, fazla laf söz olmadan bir an önce yerini bulmalıydı Fatmagül.

Mustafa gittiğinden beri günler geçmek bilmiyordu. Sıcaklar da iyiden iyiye bastırmıştı. Birbirinin aynısı günler, haftalar, Mustafa buradayken, onu görebilme ihtimaliyle daha çabuk geçiyordu demek. Sabah erken kalkıp ev işlerini çabucak bitiriyor, öğlen bulaşıklarını yıkayınca, kiminde yalnız kiminde mahalleden kızlarla bir araya gelip dantel örüyor, nakış yapıyor, çeyizlerini tamamlıyorlardı. Yalnız olduğunda düşler kuruyordu. Düşleri bile kolay değişmiyor, bazen aynı düşü kurmanın yorgunluğunu duyumsuyordu. Gelseydi artık... Sevemediği yanları da vardı Mustafa'nın. Aniden sinirlenivermiyor, sinirliyken de gözü hiçbir şey görmüyordu. Babası da abisi de yumuşak huyluydular. Hele abisi... Etraftakilere aşırı gelen saflığını Fatmagül ne çok severdi. Kötülüğü sezmez, görmezdi. Belki de görmezden gelirdi. Abisi doğuştan iyilikle yaratılmıştı. Babası da kendi halinde bir adamdı; annesi öldükten, bir de vurgun yedikten sonra sessizliğine mahcup bakışları eklenmişti. Fatmagül, dinginliğini onlardan almış olmalıydı.

Alınganlık göstermeden nasıl alışacağım Mustafa'nın öfkesine, diye düşündü. İstediği olmadı mı çılgına dönüyordu. Bu hali bir iki gün sürüyor, sonra yeni bir kapıyı aralamanın peşine düşüyordu. Çok parası olsun istiyordu. Her yıl Almanya'ya işçiliğe adını yazdırdığı halde, ne sümsüklere çıkıyordu da ona bir türlü çıkmıyordu. Giderse senesi dolar dolmaz aldıracaktı Fatmagül'ü. Fatmagül için farkı yoktu orayla buranın. Gidenler dönmek istiyor, buradakiler gitmek istiyordu. Yazın köye gelen Alamancı komşularının anlattıkları onda istek değil korku yaratıyordu. Hem bilmediği bir şeye nasıl heveslensindi. Mustafa'nın bu düşü, Fatmagül'ün düşlerine uğramazdı. Radyoda Arkası Yarın'ın bitmesini bekledi. Evdeki kilimleri toplayıp yıkamaya götürecekti deniz kıyısına. Öğlen güneşini de atlatsa iyi olurdu.

Dağınık tamirhaneyi telaşla toparlamaya çalışıyordu Kerim. Dükkânın dışındaki yeni bırakılmış bisikletleri, sağa sola yığılı parçaları içeri çekip, raftaki radyodan gelen müziği kapattı. Kapının kıyısında duran şişelerle dolu torbayı alıp kapıyı çekmişti ki, motosikletini iteleyerek getiren Ramazan Abi'yi gördü.

— Yeter ettiğin zulüm bu zavallı hayvana, Ramazan Abi! O ölmüş. Yeni bir motor çek yahu! Paran mı yok?

— Kerim, gözünü seveyim oğlum; hele birkaç ay daha şöyle...

— Bu kaçıncı birkaç ay abi! Daya oraya istersen! Bugün olmaz! diyordu ki, bu kez de Ebenine pencereden seslendi;

— Keriim! Akşama erken gelicen mi? Mevlüde çağırdılar oğlum.

— Ben şimdiden gidiyorum mevlüde Ebenine! Akşama buluşuruz orada!

— Bak piçe, eğleniyo benimle!

Kerim gülerek uzaklaşırken dönüp, bir şey diyecek olan Ramazan Abi'ye baktı,

— Korkma! Kimse almaz o ölüyü!

Dükkânın aşağısındaki iskeleye doğru koşmaya başladı. Nefes nefese kalmıştı. Küçük teknesine atladı. Elindeki torbayı şangırtıyla yere bırakıp motoru çalıştırdı. İskele küçüklü büyüklü teknelerle doluydu. Karşıdan Erdoğan, Vural, Selim'in koşturarak geldiklerini gördü. Münir de onlara yaklaşmıştı, elindeki torbayı arkada kalan Erdoğan'a uzatıp;

— Bu da benden. Akşama ayık dönerseniz döverim ulan sizi! dedi gülerek.

— Yahu dayı, babam bela başımda yaa. Yazıhanede oturacakmışım!

— Aldırma, enişte söyler! Konuşurum ben.

— Sağ ol Dayı!

Hepsi atladılar, Erdoğan da tekneye binince;

— Mahmut nerede? diye sordu Kerim.

— İki kez geçtim işyerinin önünden. Usta, başında canavar gibi duruyordu, dedi Vural.

— Peki, Mahmut gördü mü seni?

— Bilmem gördü mü?

Selim, bir taraftan kasetçaları açmaya çalışırken;

— Ustadan kurtulabilirse Tuzburun'a gelir o. Biraz ağırdan gidelim, dedi.

Tekne iskeleden uzaklaşmaya başladı. Münir arkalarından el sallarken Gümrükçü Nuri yanına yaklaştı;

— Topal dörtte gidiyor. Ben onu izleyeceğim!

— Biliyorum! dedi Münir, bizimkiler de o saatte –başıyla ters yanı işaret ederek– Çakılkoy'da hemen boşaltacaklar tekneyi. Kamyonlar bekliyor. Boş yere endişelenme! Hiç zorda bıraktığımız oldu mu seni?

— Aman Münir Bey! Adam madam kaçmasın arada! Her gün telsiz geliyor; anarşiklere dikkat, diye.

— Devletimize yapar mıyız onu Nuri Bey? Önce biz yakalarız anarşiği. Hepsi güvenilir adamlarımızın. Yıllardır iş yapıyoruz; Niko'ların da yok o tarakta bezi. Sizden önceki Emekli Rahmi Bey burada; ona sor istersen. Bizi de bilir yıllardır, Niko'ları da.

— Sormama gerek yok Münir Bey, size inanıyorum. Bize bir söylemek düşer!

— Sağ olun! derken yöreyi kollayarak bir zarf tutuşturdu eline Nuri'nin. Zarfı çabucak cebine attı Nuri. Kıyıya doğru yürüdüler. Münir, üstten konuştu;

— Geçenki hesap da içinde.

— Eyvallah! dedi. Ayrıldılar.

Tuzburnu'na doğru giderken eğlenceye başlamışlardı bile. Selim, şaraplardan birini kafaya dikerken, Vural;

— Patladın mı? Her şeyin bir sırası var oğlum! deyip, yalancıktan asık suratla çekip aldı elinden şişeyi. Bir an ters bakıp şişeyi yerine koyar gibi yaparken kaldırdı, kafasına dikti.

— Aha! Göründü bizimki! dedi Kerim.

Kıyıdan buruna doğru el sallayarak koşuyordu Mahmut. Eski, kirli pantolonu, gömleği üstünde, yüzü gözü karalar içinde demirci çırağı... Kerim tam dümeni kırıyordu ki, Erdoğan atıldı.

— Doğru git Kerim. Kırma! İşletelim şunu! Dönün arkanızı! Görmedik!

Hepsi gülerek sırtlarını kıyıya döndüler. Selim uzanıp kasetçaların sesini yükseltti. Havaya kaldırdıkları ellerinde şişelerle karşılıklı göbek atıyorlardı.

Koşturarak burnun ucuna gelen Mahmut bağırıyordu;

— Lan Keriiiim! Buradayım ben ulan! Erdoğaaan! Vuraaal!

Hiç oralı görünmedi teknedekiler! Mahmut, ellerini ağzına boru gibi yapıp bağırarak;

— Seliim! Vay hergeleler!

Kerimler, Mahmut'a yan gözle bakıyor, gülmekten kırılıyorlardı. Tam burnu dönecekleri sıra, Mahmut giysileriyle suya atlayıp el kol sallayarak tekneye doğru yüzmeye başladı. Kerim dümeni kıyıya, Mahmut'a doğru kıracakken, Erdoğan;

— Burnu kıvrılalım, sonra döneriz! dedi.

Tekne burnu kıvrılınca Mahmut üzüntüyle duraladı.

— Sağır, kör pezevenkler!

Tam dönüyordu ki, tekne burundan çıkıp yaklaşmaya başladı. Hepsi gülüyordu kahkahalarla.

— Ulan hergeleler, alacağınız olsun ulan!

Mahmut'a yaklaştılar.

Erdoğan,

— Ben dönelim dedim de, Kerim, yıkanmadan tekneye sokmam onu, dedi.

Uzanıp sudan çıkmasına yardımcı oldular. Mahmut'un yüzü gözü denizle temizlenmişti.

— Ulan Eşekçi, sen bizim için değil, Nallı Fatma için attın suya kendini! Değil mi? dedi Erdoğan.

— Bayram Ağa'nın eşeği akşam haber salmış! –Sesini kadınsı inceltmişti–, *Mahmutçuğum seni dört gözle bekliyorum!* Sevinçle anırır gibi yapıyordu Selim, başını kırıtarak iki yana çevirirken, "Aaa-iii! Aaa-iii!.."

Erdoğan, Vural, Selim gülmekten kırılıyorlardı. Dümendeki Kerim gülümsüyordu. Mahmut sessizce soyunup Kerim'in attığı mayoyu giydi. Islak giysilerini sıkıp kapalının üstüne serdi. Dönüp o da yaptı aynı kırıtma oyununu.

— Aaa-iii, aaa-iii! İstanbul'lara gittiniz diye, arkamda sıraya girdiğinizi unuttunuz mu puştlar? Aaa-iii!..

Hepsi kahkahayı bastı.

Kerim, kolu çekince tekne ok gibi fırladı. Kapalının üstündeki dağınık atılmış giysileri gösterdi;

— Uçar oğlum, kaldırın şunları! Benim kulübeye uğrayalım bir.

Ormanın bitiminde, deniz kıyısına yakın bir yerdeydi Kerim'in kulübesi. Önceleri daha sık gelirdi buraya; ama son zamanlarda bakımsızlıktan kalınacak hali kalmamıştı. Bu derme çatma evin önündeki odundan masaya bıraktılar ellerindeki şişeleri. Kerim yiyecekleri açtı, masayı düzenledi. Karpuz kesiyordu. Yumurta, domates, salatalık, börek, haşlanmış tavuk, türlü meyveler, şarap şişeleri ile dopdoluydu masa. Yediler, içtiler... Erdoğan, "Aya Nikola Koyu'na gidelim" dedi. Tekneye binip Aya Nikola'ya doğru gittiler. Koya demirleyince, Erdoğan, teknenin ucundan sırtüstü düştü düşecek numarasıyla gözlerini, kollarını korkuyla açıp bağırdı! Denize düştü sırtüstü. Kafası sudan çıkınca yüzü, gözleri çarpıklaşmış gibiydi!

— Ha...ha...ha...

Selim'le Erdoğan atlamış, yarışır gibi yüzüyorlardı. Mahmut, kapalının güvertesine uzanmış, güneşleniyordu. Vural görüp seslendi;

— Atlasana ulan!

Selim ısrarlı,

— Atla ulan Eşekçi!

Mahmut istifini bozmadan,

— Ben güneşleneceğim, dedi.

Kerim, ayırdığı kıpkırmızı karpuz dilimlerinden birini ısırıp suya atlarken, Selim'le Vural tekneye tırmandılar sessizce. Güverteye çıkıp Mahmut'u ellerinden, ayaklarından tutup sallayarak denize attılar. Peşinden de kendileri atladılar.

Erdoğan, Münir'in verdiği torbadan iki büyük şişe viski çıkardı.

— Münir Dayımdan bunlar; akşama doğru açarız!

— Aç ulan! İlk kez viski içeceğim ben! dedi Vural.

Selim onayladı,

— Valla ben de... Bir tadına bakalım hiç değilse.

Erdoğan tam açacağı sırada birden gözü karada bir yere takıldı. Yüzü alaylı;

— Fatma, Ballıkoy'da değil miydi yaa?

Erdoğan'ın baktığı yere döndü hepsi. Kıyıda, biraz uzaktaki ağaçlar arasından çıkmış bir eşek duruyordu. Gülmeye başladılar.

— Bu Fatma değil ki!..

— Mualla bu!

— Bu Mualla mı "Eşekçi"?

— Ben eşeklerin muhtarı mıyım ulan? Gidip kendine sor!

Selim ile Vural kahkahalarla fırladılar. Çımaya asılıp tekneyi çekerek karaya atladılar. Erdoğan da peşlerinde, eşeğe doğru koştular. Kerim'le Mahmut da atlayıp takıldılar peşlerine. Erdoğan, eşeğe yaklaşıp tuttu başından.

— Kız Mualla sen misin? Hoş geldin canım! Bak sana ne getirdim?

Elindeki karpuz dilimini uzattı eşeğin ağzına. Hayvan yemeye başlarken, Vural kırmızı tişörtünü çıkarıp başına taktı eşeğin.

— Kız vallahi çok açtı seni!

— Ay, dünyada almam kardeş; sözü mü olur? Sende kalsın!

Kahkahalar içinde havaya girmişlerdi. Kerim uzaktan bakıyordu gülerek. Mahmut da çekingen duruyordu. Selim yularından tutup ağaçların ardına götürdü eşeği. Vural ve Erdoğan sulanır gibi sıkıştırıyorlardı hayvanı gülerek.

— Tam fıstık! Kız sen bakire misin yoksa?

Kahkahalarla gülerlerken eşeği kuytuya çekmişti Selim. Erdoğan, Mahmut'u çağırdı;

— Haydi Mahmutçuğum, bekletme Mualla Hanım'ı, ayıptır.

— Karpuzu sen yedirdin oğlum. Bakire diyorsun, sen boz kızı!

Ötekiler de gülerek kışkırtıyorlardı Erdoğan'ı.

— Hadi atla oğlum!

— Hadi Erdoğan! Sırasını sana verdi Eşekçi!

— Sağ olun arkadaşlar, bu iyiliğinizi unutmayacağım! deyip mayosunu sıyırarak kuytuya geçerken Erdoğan, bir ses duydular.

— Lan eşşek oğlu eşşekler!

Bir de döndüler ki, tarla kıyısından eşeğin sahibi çıktı. Hepsi ok gibi fırlayıp tekneye doğru koşmaya başladılar. Erdoğan da sıyırdığı mayoyu çekerek çıktığı kuytudan fırladı, peşleri sıra koşuyordu. Adam arkalarından kovalarken eşek, kırmızı tişörtlü başını kuytudaki dalların arasından çıkarttı. Tekneye ilk yaklaşan Kerim, çımanın ilmeğini ağaçtan çekip aldı, tekneye sıçradı; ötekiler de gelip atlarken motoru çalıştırdı.

— Namussuz puştlar! Kaçmayın ulan erkekseniz!

Adamın attığı taş tekneye çarptı. Üst üste bir iki taş daha çarpınca, dümendeki Kerim, boş şişeyi kapıp adama fırlattı. Önce Mahmut, sonra ötekiler, boş şişeleri adama fırlatmaya başladılar. Tekne uzaklaştı. Adam,

eşeğin başındaki tişörtü almış, hırsla yırtmış, bunlara doğru sallıyordu. Teknedekiler gülüyorlardı. Biraz sonra iyice açıldılar, başka bir koya giderlerken tam eski matrak havalarına dönmüşlerdi. Birbirlerine bir şeyler anlatıyor, hepsi birden kahkahalarla yerlere yatarak gülüyorlardı. Erdoğan büyük viski şişesinin birini açtı. Bardakları uzatmışlardı. Doldurup içmeye başladılar.

Tekneyi Finike'de bir koyda kumsala oturtup indiler. Sallanarak yürüyorlardı. İki viski şişesinin biri boşalmıştı. Ötekini de elden ele uzatıp kafalarına dikerek yudumluyorlardı. Kumlara uzandılar. Kerim, biraz sallanarak çıpayı suya attı, çımayı kıyıdaki taşa bağladı. Geldi, başlarında durup gülerek türkü söylemeye başladı; "...Adam da sarhoş olur mu, olur mu / İçtiğin imam suyu..."

Hepsinin dilleri pelteleşmiş, gözleri kaymaya başlamıştı.

— Ne imamı, gavur suyu bu oğlum, papaz suyu!

— Nereden buluyor viskiyi Münir Abi ya?

Erdoğan sinsice güldü;

— Dayım bulur!..

— Adamı biraz çarpıyor ha!

— Ne, sarhoş olduk da ondan mı yattık yani?

— Güneşleniyoruz oğlum.

Mahmut ayağa kalkıp kollarını açmış, kıyıda dimdik yürümeye çalışıyordu.

— Ben mi sarhoşum ulan?

— Sen kendine bak!

Kerim güldü.

— Hadi koşabiliyor musunuz?

— Koşarız ulan!

Koşmaya başladılar. Elden ele geçirdikleri koca viski şişesini de yudumluyorlardı. Duralayıp hep bir ağızdan bir tekerleme tutturdular:

RAFTA VARDI 100 ŞİŞE
EĞER BİR ŞİŞE
RAFTAN DÜŞERSE
RAFTA KALIR 99 ŞİŞE
RAFTA VARDI 99 ŞİŞE
EĞER BİR ŞİŞE
RAFTAN DÜŞERSE
RAFTA KALIR 98 ŞİŞE

Kıyıyı bölen bir kum tümseğinin üstüne çıkınca soluk soluğa duraladılar. Kumsalın öte yanında, biraz uzakta, denizde yıkadığı kilimleri tokaçlayan Fatmagül'ü gördüler.

RAFTA VARDIR 91 ŞİŞE
EĞER BİR ŞİŞE
RAFTAN DÜŞERSE...

— Mualla burada oğlum! dedi Erdoğan.

Sonra birden tekerlemeye başlayıp sulu gülüşlerle önce Erdoğan, sonra ötekiler Fatmagül'e doğru koşmaya başladılar.

RAFTA VARDIR 89 ŞİŞE
EĞER BİR ŞİŞE
RAFTAN DÜŞERSE...

Fatmagül gördü bağıra çağıra gelenleri. Üstüne alınmadan sürdürdü işini. Koşarak yaklaştıklarını görünce tedirgin baktı bir kez daha. Ona doğru geldiklerini sezince irkilmiş gibiydi. Öteberisini ürkekçe, hızla toparlayıp kalktı. Önce hızlı adımlarla yürüdü, iyice yaklaştıklarında koşmaya başladı.

— Kız kaçma Mualla!

Korkusu ürküye dönmüştü Fatmagül'ün. Koşarken yıkadığı kilimleri düşürdü. Durup alacakken, oğlanların yaklaştığını görünce vazgeçti. Onlar da iyice yaklaşmışlardı Fatmagül'e. En önde Erdoğan vardı, uzanıp atıldı; eteğini yakalayıp yere düşürdü. Fatmagül can havliy-

le kalkıp koştu. Erdoğan'ın elindeki ıslak giysi boydan boya yırtılmış, Fatmagül'ün yarı çıplak gövdesi çıkmıştı ortaya. Bu çıplaklık, Erdoğanlar'ın oyun sululuğunu azgın bir tutkuya dönüştürdü. Fatmagül'ü bir atlayışta yere yıkan Kerim'in ardından ötekiler de yetiştiler. Fatmagül korkuyla haykırdı;

— Bırakın ulan! Bırakın eşşoğlu eşşekler!..

Bir boğuşma başladı. Fatmagül, sesi kısılana kadar bağırdı;

— Yapmayın!.. Bırakın!..

— N'olur yapmayın!.. Bırakın!..

RAFTA VARDIR 85 ŞİŞE
EĞER BİR ŞİŞE
RAFTAN DÜŞERSE
RAFTA KALIR 84 ŞİŞE
RAFTA VARDIR 84 ŞİŞE
EĞER
BİR
ŞİŞE

Fatmagül'ün çığlıkları bitmiş, umutsuz, acı iniltilerle kıvranıyordu. Selim'den sonra Erdoğan... Sıradaydılar hepsi...

Çocukların gözaltına alınışlarıyla olay bütün ilçede kısa sürede duyulmuştu. Yaşaranlar'dan Erdoğan'ın babası Reşat Bey, tam da o günlerde seçim çalışmalarına girişmişti. Özgür Şafak Partisi'nden kendisine birkaç tarlaya patlayan adaylığını, ilin de onayını aldıktan sonra ilan etmişti. İlçenin en varsıl iki ailesinin tuttuğu partiler arasından yapılacaktı seçim. Diğer partilere de biraz oy çıkardı; ama asıl ağırlık, bu iki ailenin tuttuklarında olurdu. Bundan yaklaşık on yıl önce etkileri bu kadar fazla değildi. Gittikçe büyüdüler. İlçe halkı ne kadar yaka silkiyor görünse de, hem zorunluluktan hem yokluktan bağlıydı onlara. Bu tecavüz olayı Yaşaranlar için çok can sıkıcı olmuştu. Ketenciler'den Mücahit Bey'e gün doğmuştu. Ulusal Atılım Partisi, olayı duyurmak için canla başla çalıştıysa da, Reşat Yaşaran ile baş

etmek, onu zora sokmak o kadar da kolay değildi. Rıfat, abisi Reşat'a göre daha kendi halinde biriydi. İlçenin en büyük beyaz eşya mağazasına sahipti.

Buzdolapları, çamaşır makineleri, televizyonlar, radyolarla dolu salonun arka köşesindeki masasında Rıfat Bey, avukatı Arif ile alçak tonda konuşuyordu.

— Kimi kimsesi yok mu bu kızın Arif Bey?

Arif, kızı etraflıca araştırmıştı.

— Salakça bir abisi var. Evli, iki çocuklu.

— Kız?

— Süngerde vurgun yiyip yatalak kalan babaları geçen yıl ölmüş, bir ev kalmış bunlara. Birlikte oturuyorlar.

Rıfat düşünürken sekreterin getirdiği faturalara bakıp imzaladı, kızı da uyardı ağırdan.

— Son girenlerin faturası ayarlandı mı?

— Daha gelmedi efendim.

— Onlara fatura kesmeyin sakın!

— Biliyorum efendim.

Sekreteri kâğıtlarla çıkarken Arif'e döndü;

— Bir şeyler verip kapatsak bu işi.

Avukat Arif bir süre sessiz baktı;

— Bilmem. Kızın bir de nişanlısı var.

— Nişanlısı mı var?

— Nişanlısı mı, sözlüsü mü ne? Mustafa. Süngerdeymiş. Bugün yarın döner diyorlar.

Arif, gençten, zeki biriydi. Yasadaki boşlukları iyi bilir, kazanacağını aklına kestirdiği davaları alırdı. Yaşaranlar'la çalışmasını da bu başarısına borçluydu. Şimdi de büyük bir fırsat geçmişti eline. Tez elden bir yolunu bulmalıydı çocukları kurtarmanın. Hırsını ele vermeyen bir sesle devam etti;

— Münir'le bir konuşalım isterseniz. Yaparsa o yapar bu işi.

Rıfat dalgın, düşünceli, Arif'e döndü.

— Sen abimi gördün mü?

— Uğradım yazıhaneye; beklememiş, çıkmıştı.

— Para isteyecekler diye kaçmıştır.

— Onun işlerine Münir bakar, biliyorsunuz.

Rıfat anlamlı bir soğuklukla baktı Arif'e.

— Bilirim.

Belli belirsiz gülümsedi Arif. Rıfat, başını çevirip kızgınlıkla söylendi;

— Püsküllü bela sardı başımıza hergeleler.

Adliyeye gitmek için isteksiz kalktılar.

Adliye bahçesine giren jandarma cipi kalabalığı yararak ilerlemeye çalışıyordu. Giriş kapısında durunca, elleri kelepçeli çocuklar cipten teker teker inmeye başladılar. İlçe halkı cipin etrafını sarmıştı. Meraklı gözlerle bakıyorlardı. Vural'la Mahmut şaşkın, ürkektiler. Erdoğan'la Selim'in yüzlerinde arsız bir sırıtış vardı. Dikelir gibi üstten bakıyorlardı. En son Kerim indi, durgundu.

Etraftakilerin konuşmaları belli belirsiz duyuluyordu;

— Kerim yapmaz ya, ötekilere uydu...

— Yok yahu, hepsi it!

— Pembe Nine'nin Mahmut'u gördün mü? Boyu devrilesi...

— Erdoğan... Erdoğan... Başları o... Bak nasıl arsız arsız gülüyor!

— Asıl Selim...

Konuşmalar sürerken birden onlara doğru, öfkeyle gelen gözlüklü adama döndüler,

— Şemsi Bey değil mi bu?

— Evet o. Kadastro Müdürü.

Şemsi Bey birden atılıp Vural'a vurmaya başladı. Jandarmalar güçlükle zapt etmeye çalışırken hem vuruyor, hem tükürükler saçarak bağırıyordu;

— Allah belasını versin senin gibi evladın! Yok ol...

Münir araya girmiş, durultmaya çalışıyordu.

— Bırakın çocuğu Şemsi Bey!

— Serseri! Darağacında göreyim seni inşallah!

Olayı alaylı bir gülüşle seyreden bir gözü yarı kapalı birine yanaştı Münir;

— Sakın gazeteye mazeteye dallandırma bu işi Hurşit! İki satırı geçmesin yazacaksan da.

— Ayıp ettin abi! Olur mu öyle şey? Bizim çocuklarımız bunlar!

— Ne derler; kancık köpek kuyruğunu sallamasa, erkek köpek gitmez peşinden!

— Öyledir abi! Hiç kuşkum yok!

İlk duruşmaya müdahil, sanıklar ve avukatlar dışında kimse alınmadı. Sert bakışlı Sulh Ceza Yargıcı, bir köşede ezik, yüzü yerde duran Fatmagül'e sordu;

— Adın ne kızım?

— Fatmagül.

— Soyadın?

— Hasırcı.

— Babanın adı?

— Fethi.

— Annenin adı?

— Remziye.

— Kaç doğumlusun?

Kısa bir duralayıştan sonra,

— On altı... On altı yaşındayım...

Yargıç, elindeki kâğıtları karıştırıp baktı. Daktilo kıza yazdırmaya başladı.

— Yaz kızım! Kimliği saptanan, 1970 doğumlu Fatmagül Hasırcı' ya...

Yargıç, sessizliği bozan tıkırtıya kızgın döndü. Küçümsemeyle dolu bakan, önündeki masaya boş vermişlik içinde parmaklarıyla ağırdan tempolu vuran Selim'i görüp bağırdı;

— Çek elini!

Sert uyarıya şaşıran Selim diklenecek gibi oldu. Avukat yalancıktan bir sertelmeyle kaş göz işareti yaptı Selim'e, saygılı olması için. Yargıç aynı kızgınlıkla sürdürdü;

— Doğru dur bakayım. Doğru dur!

Selim ağırdan toparlandı. Yargıç kendini güç tutar gibi bakıp daktilo kıza döndü;

— Ne demiştik?

— 1970 doğumlu Fatmagül Hasırcı'ya...

— Evet... Fatmagül Hasırcı'ya iştirak halinde işlenmiş cinsel saldırı suçu sanıklarından;

Yargıç, baştaki Erdoğan'a döndü.

— Adın?

— Erdoğan Yaşaran...

Ardından Vural'a, Kerim'e, Mahmut'a, Selim'e sırasıyla aynı sorular soruldu. Karar bir sonraki duruşmaya ertelendi.

Gardiyanlar eşliğinde koğuşlara götürüldüler. Arkalarından gelen meydancılar, evlerden gelmiş yatakları, yorganları ranzalara koyarlarken onlar da el attılar isteksizce. Koğuştakilerin gözleri üzerlerinde, şaşkın, tedirgin, gösterilen ranzalara geçtiler. Sessiz uzandılar yataklarına.

Kerim, ilkokul sıralarında tanışmıştı Erdoğanlar'la. Amca çocukları olan Selim ile Erdoğan'dan, Selim'i daha

yakın bulurdu kendine. Okulda bir çete kurmuşlardı, Erdoğan lideriydi çetenin. Başlarda Kerim'i dışlamışlar, top oynarlarken Erdoğan'ın kırdığı camın suçunu üstüne alınca yakınlık duyup almışlardı aralarına. Vural ile sonradan tanıştılar. Son sınıfa geçtikleri yaz, babasının tayini çıkınca ilçeye taşınmışlardı Vurallar. Kerimler'in sınıfına vermişlerdi Vural'ı. İlkokulun bittiği yaz, on birine yeni bastığında annesi öldü Kerim'in. Babasını zaten hiç tanımamıştı. Ebesi de olan komşuları Zülfüye Teyze sahip çıktı Kerim'e. 'Ebenine' derdi herkes ona; annesinin arkadaşı, sırdaşıydı. Mahalleli de çok severdi Kerim'i. Annesi öldüğünde çok acıdılar, koruyup kollar oldular. Annesinden, oturdukları derme çatma ev kalmıştı Kerim'e. Kaportacıda çıraklığa başladı o yıl, ortaokulu okuyamadı. Çabuk büyüdü sonrasında... Çıraklık ettiği ustası bir gün göçünü toplayıp İstanbul'a taşındı. Galip Usta dükkânı devralıp, "Çalıştıkça ödersin borcunu" diyerek Kerim'e bıraktı. Aylara bölmüş, düzenli ödemişti borcunu Kerim, az bir şey kalmıştı.

Ortaokula başlayacakları vakit, Erdoğan, Selim ve Vural İstanbul'a yatılı okula gönderildiler. Yaz tatillerinde geliyorlardı ilçeye. İstanbul'u anlata anlata bitiremiyorlardı. Kerim merakla, hayranlıkla dinliyordu onları. Her seferinde Kerim'i de davet ederlerdi. Gelirsen seni öyle bir gezdireceğizkiler, bak oğlum bu kış kesin bekliyoruzlar, gelirsen şunu da yaparız, şuraya da giderizler yazın buluştuklarında başlar, yaz sonu ayrıldıklarında biterdi. Kerim bu davetleri ciddiye almış, para da ayırmıştı ya, İstanbul'a döndükten sonra onu hiç aramadıklarından, mektup yazmadıklarından, belli edemezdi niyetini. Olsun, belki derslerden başlarını kaldıramıyorlardı, hem nerede kalacaktı gitseydi. Erdoğanlar İstanbul'dan geldiklerinde bol bol konuşur, anlatacakları şeylerin yoğunluğu günler geçtikçe azalır, bir iki tekrara döner ve

sonunda Kerim'e de söz hakkı düşerdi. Kerim'in anlatacak pek bir şeyi yoktu. Fethiye'den ötesini bilmiyordu. İlçede yıl boyu neler olduğundan, bir de ortak arkadaşlarından bahsederdi. Şimdi koğuşta, her vakit kendinden güçlü bulduğu arkadaşlarının çaresizliğini izliyor, canı kimseyle bir şey konuşmak istemiyordu. Yalnızlığa alışkındı Kerim, yine yalnız kalabilseydi keşke. Nasıl olup da bu hale düştüklerini aklı almıyordu. Kendisi neyseydi de, asıl diğerleri bundan böyle bu koğuşta nasıl yaşayacaklardı? Mahmut'a baktı. Galip Usta'yı düşündü. Galip Usta, Mahmut'un da kendisinin de babası yerindeydi. *Kim bilir nasıl kızgındır bize... Yaşaranlar'la arkadaşlığımıza öteden beri karşı dururdu, davul bile dengi denginеydi; onlar bizimle vakit öldürüyor, huyumuzu değiştiriyorlardı.* Kerim yörenin geleneklerini bilirdi, o kızcağıza ne olacaktı şimdi. Dükkânın borcu aklına geldi. *Ebenine ile konuşmalı, kim bilir kaç yıl yatarız burada. Birikmişi vardı ya, burada da lazım olurdu. Tekneyi satsa karşılardı borcunu.* Annesini düşündü, Allahtan bu günleri görmemişti zavallı.

Değerli halılar, tıkış tıkış ağır mobilyalar, kadife perdelerle döşenmiş Reşat Beyler'in evinde toplanmışlardı. Avukat Arif istemişti bu buluşmayı. Herkes orada olmalıydı, bulduğu çıkar yolu muştulayacaktı. Rıfat Bey'in gözdesi olmayı başardıysa da, Reşat Bey tam teslim olmamıştı ona; şimdi fırsatı yakalamıştı. Reşat Bey'in yanında karısı Perihan oturuyordu. Münir'in de ablasıydı Perihan Hanım. Hiç kimseyi beğenmez, başka yerlerde büyüyüp yetişmiş bir eda ile üstten bakardı herkese. Yan taraftaki tekli koltuklarda Şemsi Bey ile genç karısı Leman oturuyordu. Şemsi Bey, ilçenin kadastro müdürüydü. Yaşaranlar'ın önünü çok açmış, mallarına mal

katmalarına fazlasıyla faydası dokunmuştu. Yaşaranlar aileden görürlerdi Şemsi Bey'leri. Leman Hanım, alımlı çalımlı güzel bir kadındı. Ağlamaktan kızarmış yaşlı gözlerine rağmen, Münir'le bakışmalarında gizlemeye çalıştığı bir "anlamlılık" vardı. Karşıdaki ikili koltukta Rıfat Bey ve karısı Hilmiye Hanım vardı. Hilmiye Hanım son yıllarda dine yönelmiş, tesettüre girmişti. Ona göre Selim'in böyle bir şey yapmasının tek nedeni içkili olmasıydı. Kocasına içkiyi bıraktırayım derken, oğlu bu illetten içeri düşünce, tuttuğu yolun haklılığına bir kez daha inandı. Bu inanış, 'ben dememiş miydim' yollu bir üstünlük sağlamıştı Hilmiye Hanım'a. Adeta haklılığının kıvancını olaydan daha fazla önemsediği seziliyordu. Hizmetçi kız, göz alıcı boş kahve fincanlarını gümüş tepsiye toplarken Arif Bey söze girdi;

— T.C.K 430. Madde varken hiçbiri kurtulamaz ağır hapisten.

Basan ağır sessizlikte kadınlar ağlaşma havasına girdiler. Şemsi Bey, öfkeden kızarmış yüzüyle;

— Suç bizde. İlçeye geldiler mi, Kerimi, Mahmutu, it tayfası hepsi, buluştular mı tamam! O kadar söyledim sürekli yatılı olsunlar diye, dedi. Leman Hanım atıldı;

— Çocuğumun yüzünü görmeyeceğim yani...

— Sus! Sen değil misin bu oğlanı başımıza sıçırtan?

Leman Hanım birden dikeldi. Gözlerini belerterek baktı kocasına.

— Ne bağırıyorsun? dedi

Şemsi Bey siner gibi oldu. Münir gizli, alaylı bir gülümsemeyle "Aldırma!" gibisinden baktı Leman'a.

Rıfat Bey, avukatları göstererek,

— Bunlar boş! Çare avukatlarda. Bir şey deyin siz de Macit Bey! dedi.

Avukat Macit, yıllardır Yaşaranlar'ın işlerine bakıyordu. Yaşaranlar ona çok güvenirdi.

Avukat Macit, Avukat Arif'e dönüp onay alır tarzda:

— Çözüm T.C.K.'nın 434. Maddesi'nde, dedi. Avukat Arif Bey tamamladı;

— İçlerinden biri kızla evlenirse dava düşer.

Salondakilere bir kıpırdanma gelmişti.

Ağırca doğrulan Perihan Hanım,

— Allah korusun! dedi. Avukat Arif ekledi;

— Nişanlısı Mustafa da dolanıp duruyormuş, vurucam kırıcam diye.

— Bir halt edemez. Yine de tedbirli olmalı. Çocuklar duruşmaya giderken tek el silah patlasa, al sana bir skandal daha.

Sessiz kaldılar bir an. Reşat yukardan, güvenle ağır tonda konuştu;

— Böyle bir rezalete asla izin verilemez.

— Kolay değil, dedi Münir, kendinden emin bir şekilde.

— Ketenciler yaşadı! Tam seçim önü... Bütün oyunlarını dökerler ortaya! Gazetelerde gör yakında gümbürtüyü!

— Bir halt edemezler enişte. Hurşit'le konuştum. Gazeteye mazeteye varmaz bu iş. Elimizi çabuk tutalım, yeter!

Reşat sessizce bakıp başını salladı, görürsün gibisine.

— Hurşit'e kaldıysa...

Fatmagül, evlerinin önündeki taşa oturmuş, denize bakıyordu, gözleri bir noktaya saplanmış gibi kımıltısız... Ezik, acılı bir bakıştı bu. Biri kucağında, biri yanında iki çocuğuyla yengesi eve doğru geliyordu. İçeri girerken Fatmagül'e döndü;

— Mustafa gelmiş süngerden.

Fatmagül duymamış gibiydi. Donuk, tepkisiz bakıyordu. Annesinin elini bırakan Erol, gelip acısını biliyor gibi saygılı bir sessizlikle sokuldu Fatmagül'e. Yanına oturup başını kucağına dayadı. Öylece kaldılar bir süre. Fatmagül, ağırdan dönüp baktı oğlana; başını, saçlarını okşadı. Erol doğruldu;

— Halacım sen hiç üzülme! Büyüyünce gidip vurucam onları ben.

Fatmagül'ün gözlerinde yaşlar birikmeye başladı, süzüldü ağır ağır. Yengesi kapıdan seslendi;

— Erol! Bahçeden çamaşırları topla gel oğlum.

Erol isteksizce ayrılırken halasının yanından, Fatmagül de üzgün bir sevgiyle baktı oğlana.

Fatmagül, Mustafa'yla kavuşma anını ne kadar çok beklemişti. Kıyıda tekneden inmiş Mustafa'yla birbirlerine doğru koşmalarına, tekneden inen ötekiler gülerek, sevgiyle bakıyorlardı düşünde. Sımsıkı sarılacaktı Mustafa'ya, o da koklayacaktı Fatmagül'ü. Filmlerden öğrenmişti böylesi kavuşmaları, yoksa elâlem içinde olur muydu öyle sarmaş dolaş. Mustafa gelmiş... Tekrar düşlemeye zorladı kendini, olmadı...

Mustafa ne yapacaktı öğrenince? Olanların hesabını soracak bir o vardı. Rahmi abisine, "Git öldür o herifleri" dese bile abisinin bunu yapamayacağını biliyordu. Hem zaten kıyamazdı, olan olmuştu, bir de hapislerde mi sürünsündü zavallı. Kimseler bilmemiş olsa, duymamış olsa kendi kendine baş etmesi daha mı kolay olurdu? Bazen bunu düşünüyordu, alıp başımı gidebilsem başka yerlere, diye iç geçiriyordu. Sonra ürküntüye kapılıyor, bir başına büyük şehirlere giden kadınların başına gelenleri hatırlıyordu. Mustafa gelseydi, senin ne günahın var, deseydi... Mustafa kafasına koymuşsa alırdı intikamını. *Bunu yapacağına beni alıp götürse buralardan,*

kimselerin tanımadığı bir yerlere. Unutamaz mı olanları? Mustafa, beni böyle kabul edemez mi?

Mustafa erken dönmüştü süngerden. Yol boyu Fatmagül'ü, geldiğini duyunca nasıl sevineceğini düşünüp durmuştu. Tekneden iner inmez, etrafına bakındı. Balıkçı kahvesinden karşılamaya çıkmıştı arkadaşları. Sarıldı hepsine tek tek. Yüzleri asık, coşkusuz, ama sımsıkı sarıyorlardı Mustafa'yı. Bir tuhaflık olduğunu sezdi. Birden babasına bir şey olduğu geçti aklından. Ne oluyor, ne bu haliniz, diye kime sorsa sessiz başlarını eğiyorlardı. Telaşa, korkuya kapıldı. Kararlı, ısrarlı soruyordu yanındakilere;

— Söylesenize oğlum, ne oluyor size, anlatın, anlatın lan hadi...

Çektiler köşeye, olanı biteni anlattılar öylece. Şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemeden donup kaldı Mustafa. Kızgınlıkla, tiksintiyle doldu içi. Vücudunu dermansız hissetti birden, düşecek gibi oldu, alıp eve götürdüler.

Odaya girip kapattı kendini. Karmaşık düşüncelerle allak bullak, sabahı zor etti.

Sabah biraz toparlanır gibi olduğunda kahveye indi. Gençler çevresinde birikti hemen;

— İyi düşün Mustafa! dedi içlerinden biri. Şaşkın, bakınıyordu Mustafa;

— Vurmayıp da ne edecem bu puştları ben?

Kahvedekiler, sessizce, hak vererek bakıyorlardı. Gözleri dolmuştu Mustafa'nın. Utanarak başını önüne eğdi, elleriyle gözlerindeki yaşları silmeye çalışarak içini çekti sessizce.

— Bu muydu olacak?

Kahveye ağır bir sessizlik çökmüştü. Nice sonra ayağa kalktı, başı önünde ağır adımlarla dışarı çıktı. Yavaştan uzaklaşırken ardından bakıyorlar, konuşuyorlardı;

— O kadar bekle, sonra başına bu gelsin!

— Bir delilik yapmasın bu oğlan. Vurdururlar namussuzum.

— O kadar da değil!

— O kaçakçı Münir yaptırmaz mı yani?

— Kızı kerhaneye bile yollatır valla!

— Yollatır ya! Gidip inek gibi oy verdiniz partilerine.

— Senin Ketenciler'e mi oy verecektik?

— Mücahit Ketenci namuslu adamdır!

— Sıçmışım onların namusuna! Git Kayabaşı Köyü'ne sor. Üç dönüm bahçesine, tek devesine bile haciz koydurdu herifin.

— Hepsi aynı bokun soyu!

— Valla Mustafa'nın yerinde olsam, çekerim tabancayı...

— Çektiğinle kalırsın arkadaş! Yanına yaklaştırırlar mı ki?

Birden sessizlik çöktü. Gözler, deminden beri başı önünde sessizce duran Rahmi'ye döndü;

— Sen de bir şey desene Rahmi! Kızın abisisin.

Başını kaldırıp bön bön baktı Rahmi. Başını salladı;

— Çok ağlıyo Fatmagül!

Başka bir şey demeden donuk baktı çevresindekilere. Onlar da Rahmi'yi bildiklerinden, bundan ne iş çıkacak dercesine bakışıp, döndüler işlerine.

Mustafa, çekingen adımlarla Fatmagül'ün evine doğru yaklaştı. Uzaktan, kapı önünde kaskatı oturan Fatmagül'ü gördü. Duraladı önce, kararsız bir iki adım daha attı. Durup bir ağaca yaslandı. Fatmagül'e bakarak

öylece kaldı. Fatmagül de görmüştü Mustafa'yı. Geldiğini görünce kalbi önce hızlı hızlı çarpmış, uzak duruşuyla yıkılmıştı; umutsuz, dolu gözlerle bakıyordu şimdi. İkircikli halinden sıyrılmaya çalışıp bir adım atmaya çalıştı Mustafa, atamadı. Bir daha denediyse de gene olmadı, döndü, ağlayarak ağır ağır uzaklaştı. Ardından acılar içinde baktı Fatmagül, kırık, umarsız...

En büyük övünç kaynağı, Mustafa ile adının çıkmamasıyken şimdi ne hallere düşmüştü. Köydekiler Fatmagül'ü ille de görmek istiyorlardı. Herkes bir bahane ile kapılarından geçmeye çalışıyor, meraklı meraklı evi gözlüyordu. Bu ısrarlarına anlam veremiyordu. Evin önünden geçenleri tülün arkasından görünce, gidip gidip aynaya bakıyor, yüzünde bedeninde bir değişim, bir iz var mı diye inceliyordu. Görünürde bir şey yoktu. Morartıları da geçmişti. Hem yıkanmak istiyor, hem de kendini çıplak görmeye dayanamıyordu. Banyoda kendisine gerekecek her şeyi önceden hazırlıyor, yıkanması bitene kadar gözlerini sımsıkı kapalı tutuyordu. Bedenini söküp atabilseydi, yaksaydı onu, başka bir beden giyinebilseydi... Kilimleri o gün değil de başka bir gün yıkasaydı, Rahmi abisi ile inseydi denize ya da daha güçlü olsaydı, daha hızlı koşabilseydi, tabancası olsaydı keşke...

Bunlara boş verdi sonunda, kaderde varsa olacaktı nasılsa. Niye böyle yazılmıştı kaderi? Birkaç defa canına kıymaya kalkışmış, korkmuş becerememişti. Geceleri karabasanlarla boğuşuyordu, yüzleri belirsiz adamların ona doğru geldiğini görüyor, yapmamaları için onları ikna etmeye çalışıyor, yalvarıyordu. Birden yok oluyorlardı adamlar, sonra görünmez eller boğazını sıkıyor, tam boğulacağı sıra kan ter içinde uyanıyordu.

Bugün Mustafa'yı görünce, Mustafa'nın ona sahip çıkmayacağını, küçücük bir umut kırıntısına basbaya-

ğı bağlanmış olduğunu acıyla fark etti. Ağlıyor gibiydi Mustafa, ağlamak güçsüzlerin işiydi. *Konuşamadı bile benimle, yakınıma gelemedi. Diyecek bir şeyi yoktu demek ki...* Rüzgâr yolun tozunu kaldırmıştı, esinti göğüs uçlarını sızlatınca kendinden, her şeyden nefret etti yine, içeri geçti.

Sedirde sırtüstü yatmış uyuyordu Rahmi. Çocuklar kilimde oynuyorlardı. Fatmagül, ocağın yanında tencereye soğan doğruyordu ağırdan. Bir araba sesinden sonra kapı açıldı, yengesi girdi;

— Rahmi! Kalk, bir efendi seni soruyor.

Rahmi doğruldu. Boş boş baktı önce, sonra kalkıp çıktı odadan. Yengesi emekleyen çocuğunu alıp emzirmek için göğsüne götürürken, Fatmagül elindeki işi bırakıp yandaki pencereye yöneldi.

Rahmi, yanında adamla birlikte az ilerde bekleyen büyük cipe doğru yürüdü. Cipin geniş arka bölümünde Münir oturuyordu. Fatmagül cipin içindeki öteki adamları seçemiyordu. Kapıyı açıp Münir'in karşısına oturttular Rahmi'yi. Uzanıp elini sıktı Münir.

— Hoş geldin Rahmi Kaptan.

Rahmi biraz ürkek, biraz boş bakışlarla yanıtladı;

— Sağ olun Bey!.

Münir, elindeki para destesini uzattı Rahmi'ye.

— Al sen bunu Rahmi Kaptan!

Rahmi, desteyi almadan baktı öylece;

— Fatmagül hep ağlıyo!

Sessiz bakıştılar bir süre. Münir sürdürdü;

— Bir de sandal bakalım sana!

Rahmi gene tepkisiz bakıyordu. Başını salladı anlamsız biçimde.

— Hep ağlıyo Fatmagül!

Münir, uzattığı paraları Rahmi'nin yanındaki koltuğa koydu.

— Fatmagül'ü de sokakta komayız evelallah. Dert etmeyin! Onu da düşünüyoruz.

Öylece bakışırlarken dışardan gelen araba sesine döndüler.

Cipin yakınında duran arabadan, iki kolundan yakalanıp sürükler gibi indirilen Mustafa'yı Fatmagül de gördü. Münir, koltuktaki parayı alıp Rahmi'nin tutup kaldırdığı avucuna koydu, parmaklarını üzerine kapattı.

— Akıllı adamsın Kaptan, anlaştık! Hadi güle güle!

Kapıyı açıp şaşkın Rahmi'yi arabadan indirirken iki kolunda iki adamla Mustafa'yı getirdiler kapıya. Önden arabaya giren biri, dışardakinin de itelemesiyle çekip Rahmi'nin boşalttığı koltuğa oturttu Mustafa'yı. Cebinden çıkardığı Mustafa'nın tabancasını da uzatıp gösterdi Münir'e.

— Bu da tabancası abi.

Münir tabancaya bir göz attıktan sonra, birden yüzündeki ifadeyi değiştirip kızmış gibi baktı.

— Bir delikanlının silahı alınır mı ulan; esir mi düştü! Bok herifler, böyle mi dendi size? Ver tabancasını!

Uzanıp elini sıktı Mustafa'nın.

— Hoş geldin arkadaş! dedi.

Mustafa'nın heyecanı yatışır gibi oldu. Uzatılan tabancayı cebine koyarken kısık bir sesle yanıtladı;

— Hoş bulduk!

Münir, onun acısını anlarmış gibi iç geçirdikten sonra, "Çok üzüldük" dedi. "Olmuşa, ölmüşe elden bir şey gelmez. Temizlemek hepimize düşer. Başka işe benzemez bu, namus işi."

Sessizce dinliyordu Mustafa.

Fatmagül, bir cipin içine, bir elinde para destesiyle eve yaklaşan abisine bakıyordu.

Arabanın içindeyse hararetle bir şeyler konuşuluyordu;

— Söz sana; haftaya bizim ilk gidecek tır'la, şoför yardımcısı olarak Almanya'ya göndereceğim seni. Gerisini düşünme. Her şeyi biz düzenleriz. İstediğin gibi yaşarsın orada. Cenabıallah hiçbir şeyi sebepsiz yapmaz. Senin hayrına oldu bu iş belki de. Tamam mı, anlaştık mı?

Durgun, şaşkın Mustafa gevşemeye başlamıştı. Münir, çıkardığı markları Mustafa'nın avucuna koydu.

— Önce şu üç yüz markı al, işimize başlayalım. Gerisi gelecek.

Mustafa, ne diyeceğini bilemeden eline tutuşturulan marklara baktı. Bir şey diyecek oldu, duraladı.

— Kalıp da ne yapacaksın burada?

Sesinin tonunda, soğuklaşan bakışlarında gözdağı vardı Münir'in. Ürkek, sessiz bakıyordu Mustafa da.

Biraz sonra cipten çıkan Mustafa'yı gördü Fatmagül. O da bakıp uzaktan görmüştü Fatmagül'ü, elindeki markları cebine koyarken başını utanır gibi çevirdi. Yürüyüp uzaklaştı köye doğru. Ciple araba da hareket edip uzaklaştı. Fatmagül camın kenarında kıpırtısız kaldı bir süre.

Birlikte sessiz, isteksiz, yemek yiyorlardı bir köşede. Açılan kapıdan gardiyan girdi.

— Görüşmecin var Kerim Efendi! diye bağırdı.

Kerim kalkıp gardiyanla koğuştan çıktı. Ötekiler ardından bakıyorlardı.

— Ebenine'dir, kim olacak? dedi Mahmut.

Müdüriyette Münir, Avukat Macit, Avukat Arif deri koltuklarda oturuyorlardı. Gardiyan kapıdan içeri Kerim'i sokunca döndüler. Münir oturduğu yerden kalktı, Kerim'e yer gösterdi.

— Gel bakalım Kerim. Otur!

İçerdekileri başıyla selamladı Kerim. Şaşkın, tedirgin, gösterilen yere oturdu. Sigara paketini çıkarıp uzattı Münir;

— Yak bakalım!

— Sağ ol Münir Abi, içmeyeyim.

— Yak bir tane hadi!

Kerim'in aldığı sigarayı Münir göz alıcı çakmağıyla yaktı. Gülerek baktı ona.

— Nasıl, aklınız başınıza geldi mi?

Kerim başını önüne eğdi. Babacan bir yakınlıkla devam etti Münir.

— Gençliktir, olur böyle şeyler.

Üzgün, ciddileşti birden Münir;

— Ama, yasa gençlik mençlik tanımıyor.

Kısa bir sessizlikten sonra sözlerini sürdürdü;

— Yıllarca çürürsünüz mapus damlarında. Hepinize yazık.

Gene bir duralamanın ardından;

— Avukat arkadaşlar şimdi anlatacaklar sana. Bu işin tek yolu var diyorlar.

Dönüp avukatlara baktı Münir. Avukat Macit;

— T.C.K'nın 434. Maddesi bir kapı açıyor size, dedi. Avukat Arif onun sözünü tamamladı;

— İçinizden biri kızla evlenirse dava düşer.

Bir sessizlikten sonra sözü Münir aldı yine;

— Bilirsin, Erdoğan yeğenimdir, ama seni başka severim. Selim, Vural, Erdoğan, öğrenci. Sözleri bile olmaz. Mahmut'u adamdan sayacak değiliz! Bu işi erkekçe göğüsleyecek bir sen varsın, dedik.

Kerim sarsılır gibi olmuştu. Münir, Kerim'in kulağına eğilip avukatların duymasını istemiyormuş gibi ekledi;

— Kâğıt üstünde evlilik. Hele bir kurtulun, ötesi kolay!

Odadakilerin gözleri şaşkın, sallantılı Kerim'in üzerindeydi.

— Sen düşün delikanlı, enine boyuna düşün ama. Ya hepiniz burada çürüyeceksiniz ya da...

Kerim'in yüzünü ateş basmıştı. Bocaladı, bir şeyler diyecek oldu. Konuşturmadılar, acele etme dediler. Rahatça düşünebilmesi için yalnız kalacağı bir koğuşa koyacaklardı, kararını verince de gardiyan aracılığı ile Münirler'e haber göndersindi.

Erdoğan'ın, Selim'in, Vural'ın, en çok da Mahmut'un aklı günlerdir Kerim'deydi. Gardiyanlara sormuşlarsa da bir cevap alamamışlardı. Nereye götürmüşlerdi Kerim'i? Erdoğan meraktan, Mahmut endişeden diken üstündeydiler. Öğleye doğru gardiyan girdi koğuşa;

— Hadi hazırlanın! dedi.

Anlamadan birbirlerine baktılar.

— Çıkıyorsunuz! dedi gardiyan.

— İşletme bizi!

— Yok babam, ne işletmesi, çıkıyorsunuz!

Selim fırladı birden. Gardiyana yaklaştı.

— Valla mı Nuri Efendi?

— Valla çıkıyorsunuz.

Erdoğan sevinçle haykırdı;

— Heeyy... Kızı kandırdı bizimkiler.

Sırıtarak iki parmağını kaydırıp para işareti yaptı. Sevinçle sıçrıyorlardı ki, gardiyan kesti.

— Kızı değil, sizin arkadaşı kandırdılar.

Düzeltti hemen;

— O razı oldu yani.

Gençler anlamadan bakıp gardiyana yaklaştılar. Vural sordu;

— Neye razı oldu?

— Sizin Kerim Efendi kızla evleniyor, dava düşüyor. Hazırlanın! Birazdan çıkacaksınız.

Hepsi şaşkındı. Erdoğan hayretle;

— Evleniyor mu? dedi,

Mahmut;

— O kızla mı?

— Yıldırım yapıldı kâğıtları.

Şaşkın, donup bakakaldılar birbirlerine.

Mahkeme salonunda, kapıdan hızla giren Münir'in uzattığı kâğıtlara şöyle bir göz attı nikâh memuru, olmuş gibisine başını salladı; karşısında yan yana oturmuş Kerim'le Fatmagül'e döndü. Odada avukatlarla Münir vardı. Münir, Kerim'in; Avukat Arif de Fatmagül'ün tanığıydı. Nikâh memuru önce Fatmagül'e sordu;

— Fatmagül Hasırcı, hiçbir tesir altında kalmadan, kendi isteğinizle Kerim Songür'ü kocalığa kabul ediyor musunuz?

Fatmagül yorgun, acılı yüzüyle duymamış gibi kaldı bir an. Yanıtı gecikince Münir kaygılanır gibi oldu. Memur da bakıyordu. Tekrarladı;

— Fatmagül Hasırcı!

Uyanmış gibi doğruldu Fatmagül. Ürkek, sönük bir sesle başını salladı ağırdan;

— Evet, ediyorum.

Nikâh memuru sürdürdü;

— Siz Kerim Songür, hiçbir tesir altında kalmadan, kendi isteğinizle...

Kerim dalga geçer gibi baktı...

— Evet, ediyorum, dedi.

Kıyıldı nikâhları.

Yargıç, masasının önünde yan yana dikilen Fatmagül'le Kerim'e sert bir yüzle bakıyordu. Kerim'e döndü;

— Yasa boşanmanızı beş yıl yasaklıyor Kerim; biliyorsun değil mi?

Kerim pek umursamıyor gibi başını salladı.

— Biliyorum.

Yargıç, bu umursamazlığın ayırdındaydı. Kerim'in gözlerine bakarken uyarır gibi ekledi;

— Haksız bir nedenle boşanırsan, bugün düşen hakkındaki kamu davası yeniden açılır. Anladın mı?

Kerim toparlanır gibi oldu.

— Anladım.

Yargıç şöyle bir bakıp başını salladı ağırdan. Fatmagül'e de bir tür güvence verir gibi baktı. Fatmagül başını önüne eğdi.

— Hadi Allah mutlu etsin!

Cezaevinin büyük, demir kapısı patlar gibi gürültüyle açıldı. Erdoğan, Selim, Vural, Mahmut şaşkın bakınarak çıktılar. Kapıda üç lüks araba bekliyordu. Reşat, Rıfat, karıları Hilmiye, Perihan; Şemsi Bey, karısı Leman; bir de Münir vardı arabaların yanında. Kızarmış gözlerine mendil basan anneler, çocuklarına doğru atılıp ağlaşarak onları kucaklarlarken, babalar uzaktan, soğuk bakıyorlardı. Yalnız Münir gülerek karşılayıp kucakladı hepsini. En son çıkan Mahmut bir kıyıda kalmıştı. Yaklaşan oğlu Vural'a kızgın bakan Şemsi Bey;

— Tuu suratına senin!.. dedi.

Oğlan da, annesi Leman da pek aldırmamış gibiydiler. Münir girdi araya.

— Üzmeyin kendinizi Şemsi Bey. Bu ders yetti onlara.

Rıfat, abisi Reşat'a sokuldu;

— Siz bizim arabaya buyurun abi. Bizim şoför, Vural'la Selim'i uçağa koyup gelecek. Erdoğan da gitsin onlarla.

— Ne cehenneme giderse gitsin.

Rıfat şoföre döndü;

— Uçağa koyup kalktıklarını görmeden dönmeyeceksin!

— Baş üstüne efendim.

Erdoğan'ın, Vural'ın, Selim'in cezaevi kapısına konan güzel yatak takımlarını bir cipe yüklediler. Arabalar çekip giderken arkalarından bakakalan Mahmut'un kulağından yakaladı birisi. Gözlerini korkarak açıp baktı Mahmut, tepesine dikilmiş kişi ustası Galip'ti.

— Yine karnın ağrıyor mu Mahmut Efendi?

Mahmut'un, gözleri yaşlı ninesi de gelmişti. Cezaevi kapısından çıkarılan eski şilteyi sırtlandı Mahmut, yürüdüler.

Birkaç saat sonra aynı kapıdan Fatmagül'le Kerim çıktı. Kerim, Münir'i gördü uzaktan. Sevinerek yaklaştı. Münir kucakladı Kerim'i.

— Benim aslan yeğenim sensin bundan sonra.

— Sağ ol Münir Abi!

Fatmagül uzakta, kaldırımda; boş, yorgun bakışlarını Kerim ile Münir'e dikmiş beklemekteydi.

— Cezaevine bir bakalım Münir Abi. Bizim çocuklara, dedi Kerim.

Soğuk bir gülümsemeyle baktı Münir.

— Gitti onlar! dedi.

Kerim şaşaladı.

— Gittiler mi?

Münir yakındaki arabasına giderken ağır ağır konuşuyordu.

— Okullar açılıyor, biliyorsun. Kerataların hepsinin de bütünleme sınavları var. Burada çalışabilirler mi?

Arabasına binerken gülerek tamamladı;

— İstanbul'a şutladık onları iki saat önceki uçakla.

Direksiyonda anahtarı çevirip arabayı çalıştırırken Kerim'e baktı.

— Kusura bakma, koyda motor bekliyor. Gerekti mi çekinme ha, ara beni!

Arabayı sürüp uzaklaşırken seslendi.

— Akşam meyhaneye gel, kafaları çekelim.

Uzaklaşan arabanın arkasından bakakaldı Kerim. Bir an sonra döndü. Karşı kaldırımda bekleyen Fatmagül'e baktı. Sokağın ortasında yalnız kalmış gibi karşılıklı bakıştılar. Fatmagül başını önüne eğdi. Kerim yürümeye başlayınca, ardına bakıp işaret etti izlemesi için. Kerim önden gidiyor; Fatmagül ürkek, çekingen adımlarla arkasından geliyordu. Mahalleye yaklaştıkça evlerin pencerelerinden sarkan başlar görünmeye başladı. Fiskos eden, baş sallayan kadınlardan tedirgin olan Kerim, dükkânın önüne kadar başı önünde yürüdü.

Dükkânın önüne gelince durdu. Hemen yanındaki evinin kapısını açtı. Biraz uzakta durmuş bakıyordu Fatmagül. Kerim kapıyı açıp dönünce, Fatmagül gene önüne eğdi başını.

— Kazık gibi ne duruyorsun orada be, gelsene!

Kerim, ürkek adımlarla gelip kapıdan giren Fatmagül'ün ardından içeri girmekteydi ki, kararsız kaldı, durdu bir an. Vazgeçip çıkıyordu ki, Ebenine'nin sesine döndü. Yanı başlarındaki küçük evden çıkmıştı Ebenine, söylenerek geliyordu.

— Alaya aldın mevlüdü, çarptı seni, değil mi?

Yüzü gevşemişti, gülerek baktı Kerim.

— Ebenine...

Kerim'in sözünü ağzına tıkar gibi bağırdı.

— Sus, it eniği! Ebenine'nin de senin de...

Yaklaşıp vurmaya başladı Kerim'e. Kerim alışıktı belli ki; acılı, utangaç, sakındı kendini. Bir iki vurduktan sonra durdu Ebenine.

— Nereye gidiyorsun kızı getirdin?

— Alacağım var Ebenine. Bir dolaşayım çarşıyı.

Sessiz bakarken gözleri dolar gibi oldu Ebenine'nin. Sarıldı yavaşça Kerim'e, başını kendine çekti, öptü yanaklarından. Gülümsemeye çalıştı Kerim.

— Mahpus damında kalacaksın dediler, ödüm patladı piç!

Kerim'i bırakıp başörtüsünün ucuyla gözlerini kuruladı. Kerim, açık kapıdan giren Ebenine'nin arkasından hüzünlü baktı. Döndü yoluna.

Kapıdan giren Ebenine'yi görünce, sofada, kerevetimsi bir yerde dalgın, düşünceli oturmuş Fatmagül hafiften ürkmüş gibi kalktı. Durup Ebenine'ye bakarken, Ebenine sıcak bir yüzle yaklaştı.

— Hoş geldin kız.

— Hoş bulduk teyze. Sen de hoş geldin!

— Teyze değilim ben. Ebenine'yim kızım. Bu ilçenin yarısını ben doğurttum otuz yıldır. Bir sürü bebem var. Herkes Ebenine der bana. Adım Zülfüye'yi ben bile unuttum.

Durup şöyle bir an baktı Fatmagül'e.

— Sen de pek güzelmişsin kızım!

Fatmagül utanır gibi gözlerini önüne eğdi.

Ebenine toparlanır gibi oldu.

— İnşallah talihin de güzel olur bundan böyle!

Konuyu değiştirmek ister gibi yürüdü.

— Evine ben bakarım bu pis oğlanın. Kahve yapmasını bilir misin?

— Yaparım.

— O dolapta durur her şey. Önce bir kahveni içeyim.

Fatmagül mutfakta, Ebenine'nin gösterdiği dolaptan kahveyle cezveyi çıkarırken, Ebenine de masa başındaki sandalyeye oturdu.

— Az şekerli yapacaksın kızım. Bak, yemekler orada. Bugün yarın yeter size. Börek açayım dedim, eski gücüm yok. İyi ki geldin sen! Yemek yapmasını biliyor musun?

Fatmagül elinde cezveyle şaşalamış gibi döndü. Çekingen, kekeler gibi;

— Çorba yaparım... Balık da kızartırım. Patates filan...

Ebenine başını salladı. Paketini çıkarıp sigarasını yakarken;

— İyi. Ben büyük şehir kızıydım, evlendiğimde yumurta kırmasını bilmezdim. Rahmetli kaynanam da bir cadıydı! Senin kaynanan da benim, görümcen de...

Fatmagül fincanları çıkarmış kahve doldururken, sevecen bakıyor gibiydi.

— Şu kahvemi içeyim, bu evde neyi, nasıl yapacağını göstereceğim sana. Elime doğdu, elimde büyüdü bu piç benim. Kalbi altın gibidir. Tıpkı Hacer; rahmetli anası. Tut ki anası benim kızım, bu oğlan da torunum. Yaşaranlar'ın piçlerine uymasa yemezdi bu boku. Bak gene o gösterdi insanlığını. Babası olacak godoş, anasını bırakıp gitti bunun. Avusturalya'ya mı ne, gitmiş dediler. Hacer, Kerim'in anası, kahrından öldüğünde on birine yeni basmıştı bu oğlan. Çalışmaya o yaşta başladı.

Fatmagül gözlerini dikmiş, ilgiyle dinliyordu.

— Daha çok konuşuruz kızım, dedi Ebenine. Kap kacağın, gerekli olabilecek birkaç eşyanın yerini gösterdikten sonra evde işlerim var, gelirim gene deyip kapıya yöneldi.

Ebenine'yi yolcu etmek için kapıya çıktıklarında, Ebenine önemli bir şeyi unutmuş gibi döndü;

— Bir derdin oldu mu gel bana. Bak, aha şu kapı. Hepsi geçeeer; sen bundan sonrasına bak! Allah kimsenin günahını başkasına sormaz. Ne yapalım; bu dünya böyle kadın kızım! Hadi kal sağlıcakla!

Fatmagül çekingenlikle bakıyordu.

— Güle güle, diyebildi ürkek sesiyle.

Fatmagül, Ebenine'nin ardından, Kerim'in kapalı dükkânına dalgın baktı bir süre; sonra kapattı kapıyı. Evin içini ağır ağır dolaştı; mutfağı, banyosu, bir de geniş bir odası vardı. Köşedeki tek kişilik sedirde yatıyor olmalıydı Kerim. Sedirin altındaki leğenlerde çamaşırlar duruyordu. Bir de büyükçe bir dolap vardı karşı duvarda. Dolabı açtı, Kerim'in giysileri yığılıydı.

Kerim'le evleneceksin dediklerinde çıkaramamıştı hangisinin Kerim olduğunu. Soramamıştı da, hem sorsa kim bilecekti. Fotoğrafını gösterin mi diyecekti. Güldü acı acı. Pisliklerden biriydi işte, hangisi olduğu ne fark eder. Olsun, kurtardı ya beni. Mahkemede ruhsuz bir nikâhla evlenmişlerdi. Bela okur gibi imzalamıştı Kerim defteri... Baş belası oldum bir de, burnumdan fitil fitil getirecek besbelli. Kerim herkesin suçunu yüklenince kendi suçunu unutmuş gibiydi.

Kerim'le gerdeğe girecekler miydi? Bu geceyi bir atlatsaydı... Dişini sıkacak, mecbur, ne isterse yapacaktı...

Kerim biraz şaşkın, biraz utangaç bakışlarla çarşıya doğru yürüyordu. Kasap Hayri, dükkânının önündeki taburesinde her zamanki gibi pineklerken, selam verecek gibi yaklaşan Kerim'i görünce acele bir işi varmış gibi içeri girdi. Yolda karşıdan gelen kişiyi Kerim seçememiş; ama kendisinden kaçtığını, geçen arabanın önüne atılırcasına karşı tarafa geçişinden anlamıştı. Tezgâhta bir kadının reçetesine bakan eczacı, sokakta, camın arka-

sından Kerim'i gördü, yüzünü ekşitir gibi başını çevirdi. Ter içindeki yüzüyle işinden başını kaldırıp, kapıdan giren Kerim'e baktı Galip Usta. Kerim çekingence yaklaşıp durdu. Mahmut çalıştığı köşede sinmiş, ürkek bakıyordu. Galip Usta sertçe sordu;

— Nasıl çıkaracan bakalım yutturdukları zokayı?

Kerim bir şey diyecek oldu, beceremedi.

— Siz kim, o şımarık oğlanlarla aşık atmak kim? Birkaç yıl yan yana oturdunuz okulda diye göbeğiniz mi bağlandı?

Kerim kapıya yöneldi, Mahmut ardından gitmek istese de Galip Usta onu durdurdu;

— İşine bak ulan, eşşek kafalı!

Ustanın gürleyen sesiyle korkup işine devam etti Mahmut.

Kerim kararsız, isteksiz adımlarla sahile yürüyüp bir kayaya oturdu, kendi derdi kendisine yetiyordu, üstüne esnaf, ahbap, tanış daha bir çoğaltmıştı. Tahmin etmişti böyle olacağını. Demek yüzleşmek daha acıydı. *Oysa ne çok severlerdi beni. Irzına geçtiğime mi kızı aldığıma mı bozuklar...* Utandı... Hak etmişti bunları. Işıkları yanan kasabalara, denize bakıyordu dalgın, düşünceli. Topal Mustafa'nın motoru giriyordu mendirekten içeri. Gümrük motoru da uzaktan onu izleyerek yaklaşıyordu. Karanlık iyice koyulaşana kadar oturdu öylece. Burada bu insanlarla yaşayacağıma göre, bir an önce herkesle yüz yüze gelmeliyim, diye düşünerek kalktı. En iyisi meyhaneye gitmekti. İçeri girip masalarda içenlere şöyle bir bakındı. Münir yoktu. Kimileri alaylı bakıyor gibiydi Kerim'e. Bakıp başlarını çevirenler oldu. Tam döneceği sıra, garson koluna dokunup ilerdeki bir masadan el edip çağıran yaşlıca, tonton Asım Hoca'yı gösterdi. Kerim de elini kaldırıp selamladı, masasına yaklaştı;

— Gel, buyur! dedi Asım öğretmen.

— Sağ olun Hocam. Şöyle bir baktım. Afiyet olsun!

Asım Hoca çakırkeyif bir ciddilikle üsteleyerek eliyle yer gösterdi;

— Gel otur! Bir kadeh de seninle içelim. Garsona dönüp seslendi;

— Baksanıza oğlum!

Kerim çekingence ilişti sandalyeye. Garson tabak, çatal, bardak, kadeh koydu Kerim'in önüne. Asım Hoca kadehine rakı koyup sulandırıp kaldırdı;

— Zor bu işler oğlum, zor! Hadi, sağlığına!

Bir duralayıp Kerim de kaldırdı kadehini; tokuşturdular.

— Sizin sağlığınıza Hocam.

Kerim küçük bir yudum aldı, Asım Hoca kadehi bir dikişte yarıladı. Şöyle dikelir gibi yaptı, tok sesiyle, önemli bir şey söyleyecek gibi başladı;

— "Her dost göründüğü gibi dosdoğru dost olmuyor Sezar! Brutus'un kalbi bunu bilmekle inciniyor!"

Gözleri Kerim'de, bakıp durdu bir an.

— Şekspir, diyor. Ama ne güzel diyor!..

Sarhoşlukla mırıldandı yeniden.

— "Her dost göründüğü gibi dost olmu..."

Yüzü asılır gibi oldu birden. Kapıdan giren Münir'i görmüştü.

— İşte! İti an çomağı hazırla!

Rakı kadehini alıp sonuna kadar dikti bu sefer kafasına. Münir, Kerim'i görünce, sırıtarak yaklaştı masaya.

— Ooo... Keyiflisin Hocam, maaşaallah! Eski öğrencini de almışsın karşına. Ne dersler veriyorsun öyle?..

Münir davetsizce masaya çökerken, Asım Hoca mırıldanarak toparlanmaya başladı.

— Ders mers bi boka yaramaz bu dünyada!

Elini şöyle bir sallayarak;

— Boş, hepsi boş...

Asım Hoca kalkıp garsonun getirdiği hesabı öderken, Münir şaklabanlığını sürdürdü.

— Estağfurullah! Sizin dersinizin değeri ölçülmez Hocam! Söylesene Kerim be!

Kerim ne diyeceğini bilemeden yutkundu.

— Eyvallahh!

Asım Hoca sallanarak kapıya doğru yürüdü.

— Bizi gene öksüz bıraktın Hocam!

Asım Hoca kapıdan çıkınca Münir sırıtarak Kerim'e döndü.

— Ölmüyor bu herif yaa! İç iç iç!.. Bir not yüzünden bir yıl çaktırdı beni tarihten bu komünist pezevenk!

Gülerek duralayıp konuyu değiştirdi birden.

— Eeee, bu akşam imanına kadar çekeceğiz kafaları seninle! Ne de olsa gerdek gecen!

Kerim "gerdek" sözüne tepki gösterecek gibi olup kalmıştı. Münir oralı değildi; sağa sola el ederek;

— Gelin lan! Hepiniz bendensiniz bu gece!

Meyhanedekiler bir araya toparlanmaya başladılar, masalar birleştirildi.

— Doğru dürüst kaset koy ulan şu teybe! Neşemizi bulalım!

Türkü sesi duyuldu. Münir doldurduğu kadehini kaldırdı.

— Hadi, Kerim kardeşimin şerefine!

Kadehlerini kaldırdılar, şaşkın Kerim'i ortalarına almışlardı. Münir türküye eşlik etmeye başladı. Kerim dışında, ötekiler de katıldılar.

— *Fincanı taştan oyarlar aman oyarlar...*

— *İçine bade koyarlar, içine bade koyarlar... Sen bize gelme duyarlar aman duyarlar... Sen kimin canısın canı, sen yine doldur fincanı...*

Ötekiler türkü söylerken susan Kerim'e kadehi uzattı Münir, içmesini işaret etti. Kerim kaldırıp kadehi başına dikerken, Münir neşeyle katıldı koroya.

Fatmagül dalgın, oturuyordu sandalyede. Yemek masasını hazırlamış; kaşık, çatal, ekmek, gerekli ne varsa koymuş, Kerim'i bekliyordu. Birden derinden seslerle ürker gibi doğruldu. Kalabalığın türküsü geliyordu.

— *... Penceresi cam cama muallim.*

Perdeyi kaldırıp pencereden sokağa baktı.

— *... Haber de verin amcama muallim...*

Münir, Kerim, meyhanedeki takım, yayvan, içkili ağızla türkü çağırıp sallanarak eve doğru geliyorlardı.

— *... Amcam kızını vermezse muallim... Turşu da koysun fincana muallim... Turşu da koysun fincana muallim!*

Kapıya kadar gelmişlerdi. Münir döndü kalabalığa;

— Şşşşt!

Durdular. Münir yana çekilip Kerim'e yol vererek;

— Hadi bakalım arkadaş! Eyvallah! dedi.

Hep birlikte uzaklaşırlarken, önde yürüyen Münir tekrar döndü, sarhoş yüzüyle sırıttı;

— Bak keyfine Kerim kardeşim!

Döndü, ötekilere yetişti, türküyü sürdürerek yürüdüler.

— *Turşu da koysun fincana muallim... Turşu da koysun fincanaa...*

Kerim bulanık bakışlarıyla kapıda durmuş, arkalarından bakıyordu.

Sesler kesilince Fatmagül usulca perdeyi araladı bir daha. Ayakta güçlükle durarak anahtarlarını bulmaya çalışan Kerim'i gördü, kapıya koştu. Kerim, uzandığı kapı daha o dokunmadan yavaşça açılınca, kaymış göz-

leriyle şaşalamış gibi baktı. Kapının arkasında ürkek, başı önüne eğilmiş Fatmagül'ü gördü.

Kerim içeri girdi, kapıyı ayağıyla iteleyip kapattı. Duvarın kenarına sinmiş Fatmagül'e baktı bir an. Yutkundu, bir şeyler diyecek olmuş, bulamamıştı ne diyeceğini. Eliyle anlatmaya çalıştı sallanarak. Yan taraftaki yığılı yataklara uzanıp bir şilteyi çekti düştü düşecek gibi, odanın uzak köşesine fırlattı. Kendi yattığı sedire yaklaştı. Soyunmaya çalışırken, Fatmagül'e dönüp, şilteyi fırlattığı köşeyi göstererek peltekleşmiş diliyle söylendi;

— Orada zıbar! Bu yana geçmek yok! Sakın, geçmek yok, yani bundan sonra sen...

Bir şeyler daha diyecekti, getiremedi sonunu. Yığılır gibi düştü sedire. Fatmagül öylece bakıyordu aynı ürkeklikle. Kerim'in hafiften horlama sesi duyulmaya başladı.

Derin bir nefes aldı Fatmagül, bu geceyi atlatmıştı. Hep böyle sürer miydi? Hep böyle olsaydı...

Kerim, günışığı gözlerine vurunca önce şaşkın bakındı. Mutfaktan tıkırtılar geliyordu. Doğrulup oturdu. Üstüne baktı; dünkü kıyafetleriyleydi. Olan biteni anımsamaya çalıştı. Kalkıp mutfağa doğru yürüdü. Fatmagül ateşteki çorba tenceresini karıştırırken, mutfağa giren Kerim'i gördü. Tencerenin kapağını kapatıp döndü, başı gene önünde durdu. Tencere taşacak gibi olunca telaşla uzanıp açtı kapağını, karıştırdı. Kerim dönüp tuvalete giderken, Fatmagül masadan aldığı tabağa çorba koydu kepçeyle. Kerim tuvaletten çıkıp çivide asılı havluyla kurulandı önce, masada dumanı tüten çorba tabağına baktı şöyle bir, yürüyüp çıktı evden.

Bir lokantaya girdi, çorba söyledi. Diğer masalarda çorba içen balıkçılar, tanıdıklar alaylıca bakıyorlardı Kerim'e. Biri dayanamadı, sulukla gülerek laf attı;

— Ne o Kerim Reis? İlk gününden böyle sabah sabah... Bir çorba pişiremedi mi sana gelin hanım?

Gülüştüler. Kerim, bozulduğunu belli etmemeye çalışarak bitirdi çorbasını. Yavaşça kalktı ses çıkarmadan. Parayı masaya bırakıp yürüdü. Yarı alaylı bakıyorlardı arkasından.

Başı önde, ağır ağır, ne yöne gideceğini kestiremeden kararsız adımlar atıyordu. En iyisi dükkânı açmak diye düşündü. *Beş paralık itibarım kalmadı, bir de aç kalırsam kimden nasıl medet umarım. Çalışırken belki zaman da çabuk geçer...* Beş yıl boşanmadan bir şekilde yaşamanın yolunu bulmalı, etrafa da aldırmamalıydı. Kerim önceden kalan işleri sıraya koydu yeniden. Ramazan Abi'nin motosikleti ne zamandır duruyordu. Ne bilecekti başına gelecekleri. Motoru getirdiğinde içi içine sığmaz halini hatırladı... Dalgın, durgun, düşünceli çalışırken sırtında bir sandıkla Rahmi girdi tamirhaneye. Sandığı yere bırakan Rahmi'ye şöyle bir bakıp, elindeki motosikleti onarmayı sürdürdü.

— Selamünaleyküm enişte! Kolay gelsin!..

Kerim, ağzının içinde belli belirsiz bir şeyler mırıldandı.

— Fatmagül içerde mi enişte?

İyice gerildi Kerim, önce sessiz kaldı. Sonra, işini sürdürürken tersledi;

— Ne bileyim? Çobanı mıyım Fatmagül'ün ben?

Başıyla evi göstererek;

— Git bak!

Rahmi algılamamıştı terslendiğini. Başını salladı, doğru gibisine.

— İyi. Gidip bakayım ben.

Sandığı sırtlayıp giderken, Kerim kızgın baktı ardından.

Kapının vurulma sesiyle, elindeki çamaşırı bırakıp çekingence açtı kapıyı Fatmagül. Sırtında sandıkla abisini görünce hüzünlü bir sevinme belirdi yüzünde. Öylece kalakaldı kapıda.

— Evde misin Fatmagül?

— Hoş geldin abi!

Rahmi sırtındaki sandıkla içeri girerken;

— Sandığını yolladı yengen. Selam da söyledi.

— Aleykümselam. Oraya değil abi! Şuraya şuraya. Hah...

Rahmi, çeyiz sandığını gösterilen köşeye indirip bıraktı. Dönüp Fatmagül'e baktı.

— İyi misin Fatmagül?

Fatmagül isteksizce mırıldandı.

— İyiyim! Sağ ol! Otursana!

— Yengen sandığı bırak, hemen gel, dedi.

Cebinden çıkardığı anahtarı uzattı.

— Bu da anahtarı.

Fatmagül anahtarı aldı. Sıcak bir ilgiyle sordu.

— Erol ne yapıyor?

— Ağladı halama gidicem diye. Anası da dövdü.

Fatmagül üzgün gülümsedi. Rahmi tam gidecekken anımsayıp döndü;

— Bir de şey dedi. Onlar da gelsinler bize, dedi yengen... Bizim çocuklar var, dedi... Hadi, sağlıcakla kal!

Mahzun başını salladı Fatmagül.

— Sen de selam söyle! Erol'u da öp benim için.

— Olur.

Rahmi'nin ardından kapıyı kapatan Fatmagül, elindeki anahtara bakıp köşedeki sandığa yöneldi. Yaklaşıp açtı kapağını. İçindeki çeyizlerine bakarken hüzünlü, ağlamaklı oldu. Bu sandığa koyduğu her şeyi, Mustafa ile kuracakları evde kullanacağını düşlemişti hep. O günlerin üzerinden bir ömür geçmiş gibiydi. Uzanıp aldı

çeyizlerinden birini. İşlenmiş bir yastık yüzüydü. Başka şeyler de çıkardı, acıyla bakıyordu sandıktan çıkardıklarına.

Çeyizlerini çıkardıkça kendi çevresine koyuyordu tek tek. İşlikler, yaşmaklar, çemberler, renkli örgü çoraplar, dantelalı, küçüklü, büyüklü örtüler... Hepsinin bir anısı vardı. Havası değişti, seviniyordu çıkardıkça. Küçük bir bohçada, damada verilmesi gerekli çamaşırları buldu; don, fanila, çorap, gömlek. Hepsi Mustafa'ya göre alınmıştı. Onun da ne mal olduğunu görmüştü. Kızgınlıkla anıyordu düşündüğünde. Bunları alıp Kerim'in yatağına bıraksam mı, diye ikircikli kaldı bir süre. Sonunda bohçayı Kerim'in yatağının üstüne bıraktı çekinir gibi. Sandıktan bir oyalı yazma aldı, oyalarına baktı, başına örttü. Mahalleden Semiha işlemişti. Aynaya yaklaşıp bakarken gözleri doldu. Yüzü gerilmişti. Birden, acı içinde uzanıp toplamaya başladı sergilediklerini. Kerim'in bohçasına baktı şöyle bir. Onu da alacak gibiyken vazgeçti, bıraktı. Ötekilere dönüp tek tek katlayarak sandığına koymaya başladı.

Ramazan, motorunu alıp dükkândan çıkınca, yemek molası verdi Kerim. Verdi de, nerede yiyecekti. Duvardaki radyonun düğmesini çevirdi, cızırtıyla açıldı radyo, müzik durdu. Bir gonk sesiyle haberler başlıyordu.

— Saat on üç. Sayın dinleyiciler, şimdi öğle haberlerini veriyoruz.

Kapattı radyoyu, saatine baktı. Dükkânın kapısını çekip kilitledi. Eve yöneldi.

Fatmagül'ün katlayarak sandığa kaldırmaya başladığı çeyizlerinden geri kalanı koyduğu yerlerdeydi daha. Açılan kapıda Kerim'i görünce korkuyla sıçradı Fatmagül. Kerim gördüklerini algılayamamıştı önce, şöyle bir

baktı kaldırılmamış öteberiye. Yatağın üzerindeki bohçayı da gördü. Yaklaşıp ucundan tutarak kaldırdı; çamaşırlar yere döküldü. Dönüp kızgınlıkla bağırdı;

— Ne ulan bunlar?

Fatmagül ürkek, ezik bakakalmıştı.

— Çabuk topla bunları!

Fatmagül toplamaya koyuldu çekingen bir telaşla.

— Bir daha dökme ortaya, hepsini parçalarım valla!

Kerim döndü, kapıyı gürültüyle çarparak çıktı evden. Fatmagül kapıya baktı, başındaki eğreti yazmayı usulca çekti, çıkardı; dolan gözlerine bastırdı. Yüzündeki ürkek, ezik görünümün yerini alan soğuk umarsızlıkla Kerim'in ardından öylece bakışı kızgınlığa dönüşmüştü.

Motosikletine atlayıp ilçenin dışında, ormanlık tepede durdu, bir ağaç dibine oturdu. Yanındaki torbadan börek, ayran çıkarıp isteksizce yemeye başladı. Üzgün, düşünceli, denizi seyrediyordu. İçten içe acıyordu da Fatmagül'e. Kızın hayatını bir anda darmadağın etmişlerdi. Yine bir kızgınlık kapladı içini; kız ne vakit unutmuş acılarını da çeyiz çıkarıp sergiler olmuştu. *Ya ne yapsındı. Sen tutup kızla evlenirsen o da damatlıkları koyar yatağına. Yoksa onunla yatacağımı mı sanıyor.* Tövbe dedi, o kadar adamın üstünden geçtiği... İçi bulandı, o kadar adam... Fatmagül içlerinden birinin karısı da olabilirdi. *Yok, onlar okuyacaklar, büyük adam olacaklar; benimse neyim var ki!* Kalktı, motoruna binip dükkâna gitti. Salim'in teknesinin motoruna parça takacaktı, alet çantasını alıp çıktı.

Teknesinin güvertesine uzanmış Salim, okuduğu gazeteden başını kaldırıp, elinde alet çantasıyla gelen Kerim'e baktı.

— Hayrına yeni bir motor tak şuna bari Kerim!

— Olur; piyango çıksın, yaparız.

Salim, elindeki gazeteyi göstererek;

— Sana piyangonun büyüğü çıkmış oğlum, dedi. Elli milyon almışsın, daha ne istiyorsun?

Kerim, tekneye atlayacağı sıra duraladı.

— Elli milyon mu almışım?

Salim gazeteyi uzattı.

— K.S. diyor gazete. Kerim Songür. Kim var senden başka? Olayı da vermiş.

Kerim, elindeki parçaları teknenin içine attı, şaşkınca alıp baktı gazeteye.

— İyi de etmişsin! Başka türlü kim yanaşır bu işe?

— Kimden para almışım ben?

— Herkes biliyor da sen mi bilmiyorsun?

Şaşkın bakıyordu Kerim.

— Seni bu işe yatıranlardan almışsın. Gazete de yazıyor işte! Bu iş gizli kalmaz oğlum. Bedava mı yaptın?

Gergin, sinirli baktı Kerim, donmuş gibi kaldı uzunca bir süre. İskele kıyısında duran motosikletine atlayıp gazladı. Salim peşinden bağırdı.

— Enayiliğine doyma almadınsa!

Reşat elindeki gazeteyi karşısında oturan Münir'in önüne attı sertçe.

— Al işte senin güvendiğin Hurşit!

Gazeteye bakmadı Münir.

— Ben gazeteyi gördüm. Telefon ettiğinizde Hurşit'e gidiyordum.

— Ne olacak gideceksin de...

Münir tam söze girecekti ki, Reşat sözünü kesti kızgınlıkla;

— Biraz önce Parti İl Başkanı telefon etti; nedir bu diyor!

Gergin bir havada sessiz bakıştılar bir an.

— Elimizden geleni yapıyoruz enişte... Ketenciler de boş durmuyor!

Reşat sinirli, sessiz bakıyordu.

— Onların esrarkeş oğlunu biz kurtardık ama. Şimdi delikteydi yoksa.

Sinsi bir alayla gülümsedi Münir;

— Seçim günleri değildi o günler!

Reşat üzgün, başını salladı ağırdan.

— Şemsi Bey'in de ayağını kaydırmaya çalışıyorlarmış.

— Leman'dan mı duydun?

— Leman Hanım da söyledi. Çoğunun ağzında.

— Gelen paşam, giden ağam. Ağzı olan biri gelmeyecek mi? Yeni geleni doyururuz!

— Ketenciler yeniden kadastro istemişler muz bahçelerine.

— Şemsi gitse de bir bok çıkaramazlar! Ankara'da bağlandı o. İş seçimleri atlatmakta.

— Köylü bizi tutar enişte!

— Ona da çok güvenme Münir! Bu tabanı yarıkların ne halt edeceği belli olmaz.

Bir sessizlikte düşünceli kaldılar. Münir kalkmaya davrandı.

— Keresteleri yükleyeceğiz. Ben kalkayım.

Hurşit, ilçenin ilk basımevine sahipti. Her telden çalıp her havada oynamasa bu işlerin yürümeyeceğine inanır, bu kurnazlığının da fark edilmediğini sanırdı. Önceleri fatura, makbuz, lokanta menüsü, sünnet, düğün davetiyesi basmakla başlamıştı işe. İlçenin tek yerel

haftalık gazetesini basıyordu son zamanlarda. Gazetecilikle çevresi genişlemiş, itibarı artmıştı. Seçim zamanıydı şimdi, gazetesi her zamankinden çok önemseniyordu. Ketenciler'in hediye ettikleri gösterişli deri koltuğunda otururken Mücahit girdi içeri.

— Hoş geldin Mücahit Abi.

Kıranta, ablak suratlı, kasaba kurnazı olduğu her halinden belli esmerce bir adamdı içeri giren.

— Hoş gördük Hurşit! Sana bütün bizim Ketenciler'in selamını getirdim, bilesin!

— Getiren, gönderen sağ olsun abi!

— Ellerine sağlık. Tam istenilen gibi olmuş yazı.

Hurşit sırıtık bir sessizlikle bakıyordu. Önündeki gazeteyi çekiştirdi. Mücahit cebinden çıkardığı para zarfını gazetenin altına sürdü.

— Bizim sözümüz söz arkadaş. Helali hoş olsun!

— Eyvallah Mücahit Abi! Sağ olun.

— Diyorum sana oğlum; çıkar bir günlük gazete şurada, korkma, biz her iş için arkandayız evelallah! Memleketimize de bir şan olur.

— Sağ olun! Hele şimdilik böyle götürelim bakalım.

— Kapattık belliyorlardı pisliği, dalavereci Münir'in sayesinde.

— Kapansa da kolay bitmez bu iş.

Bakıştılar bir an.

Ortak, sinsi bir bakışla karşılıklı anlaşıyor gibiydiler.

"Hadi ben kaçtım" deyip, halinden memnun çıktı Mücahit.

Hurşit, dizgi makinesi başındaki adama bir şeyler gösteriyordu. İçeri hışımla giren Kerim'i görünce, yalancı bir sevinçle karşıladı.

— Hoş geldin Kerim kardeşim. Gel, otur şöyle!

Koltuğa sinirli, eğreti ilişti Kerim, daha ağzını açarken lafı aldı Hurşit.

— Valla ben de çok üzüldüm!

Kerim anlamadan baktı.

— Bugün gazetede senin haberi görünce, eyvah, dedim, bunu benden bilecekler şimdi!

Kerim şaşkınlaştı. Söyleyecek söz bulamıyor gibiydi.

— Bunu ilden yazdırdılar. Bir halt oldu mu, benden önce onlara bildirir bizim buralılar. Kimse de bana inanmaz. Kaderim bu!

Paketi uzattı.

— Ne içersin?

— Sağ ol Hurşit Abi, bir şey içmem.

— Bir sigara yak bari!

Kerim isteksizce alıp dudağına iliştirdi sigarayı. Hurşit uzanıp çakmağıyla yaktı hemen.

— Kim bilir, belki de kendileri yazdırdı, günahı başlarına!

— Ne çıkarları var yalan uydurmakta?

— Münir'i bilirsin! Ben severim hani, erkek adamdır. Ama onlar, bütün tayfa bayılırlar övünmeye! Hani yok mu, biz paramızın kuvvetiyle... Sonuçta varlıklı herifler. Hem bunda bir kötülük de yok kardeşim! Bedava da yapılmaz bu iş!

— Ben para mı aldım yani?

— E, demek seninki bir insanlık. Gel de anlat bunu buradakilere! Yazılanı bırak, söylenene bak sen!

Hurşit, çok şey biliyor da söylemek istemiyor gibi görünüyordu.

— Neymiş, desene Hurşit Abi!

— Boş ver be oğlum! Münir'in kolu kanadı geniş; bizim millete de laf gerek!

Kerim fırladı yerinden. Hurşit atılıp durdurdu.

— Otur Allah'ını seversen!

— Daraldım abi, gideceğim.

— Otur oğlum! Bir deliliğe kalkışıp söylediğime pişman etme beni.

Kerim sinirli, gergindi. Hurşit, masanın altından bir içki şişesi çıkardı. Önündeki kadehe doldurup uzattı.

— Al bir yudum!

Kerim isteksiz çekilince uzatıp üsteledi.

— Al, al, iyi gelir!

Kerim bir yudum aldı içkiden. Bir yudum daha aldı.

— Elin ağzı torba değil ki büzesin! Valla, ben senin yerinde olsam: O ki verdik diyorlar, versinler arkadaş! Seni de bir sıkıntıdan kurtarır hiç değilse! Kim kime parasız bir şey yapar bugünde?

Kerim'in bardağı boşalınca doldurmak istedi Hurşit. Kerim, 'Kalkacağım' deyince, 'En iyisi şişeyi al sen' dedi. Dışarıdan gelmişti, böylesini buralarda bulamazdı Kerim.

Akşamın ilk ışıklarında, ateşli bir çalışma içinde kamyonlardan çıkarılan keresteler kıyıdaki teknelere yükleniyordu. Münir başlarında bağırarak sağa sola koşturmaktaydı.

— Hadi oğlum, hadi babam! Çabuk tutun elinizi!

Cebinden çıkardığı yassı konyak şişesini dikti başına. Çikolata çıkarıp ısırdı; cebine koyup çiğnemeye başlarken dönüp şaşkın baktı birden. Yaklaşan Kerim'i görmüştü. Gülümsedi.

— Ooo, gel bakalım Kerim Reis! Hoş geldin!

Büyük bir gürültü koptu. Keresteleri düşürmüşlerdi.

— Hop hop! Dikkat edin ulan!

Kerim'e döndü.

— Kusura bakma!

Saplantılı bir bakışla, sallanarak yaklaşan Kerim'in öfkesinin farkında değildi. İşçilere dönüp bağırdı.

— Hava patlayacak; iyi yerleştirin keresteyi, bağlayın ha!

— Olur abi!

Kerim yaklaşınca ayrımına vardı buz gibi bakışlarının. İlgilenip yaklaştı.

— Hasta mısın?

— Hasta masta değilim.

Bakıştılar bir an.

— Neyin var senin?

— Gazeteyi okudun mu?

Anlamıştı Münir.

— Haa! Okudum. Sana değil, bize vuruyorlar oğlum. Seçim yaklaştı ya... Gidip o kör Hurşit'in öteki gözünü de ben çıkaracağım ya, vaktim yok!

Kerim sertçe kesti sözünü.

— Hurşit'in ne suçu var?

Bir an donuk bakıştılar.

— Suç bizim mi?

Düşmanca bakışmaya başlamışlardı.

— O ki paranızı almışım, ver elli milyonu!

— Senin ateşin çıkmış!

— Ateşim çıktı...

Tam bağıracaktı ki, kerestelerin oradan yine bir gürültü duyulunca tuttu kendini Münir.

— Hadi git yat sen! Sonra görüşürüz.

Kerim alkolün etkisiyle sallanır gibi daha da dikeldi.

— Yeter yattığım! O ki almışım, hemen sayacaksın elli milyonu!

Çevresine doluşmaya başlayan adamlarının yanında kendisine posta koyulması zoruna gitmişti Münir'in; şöyle bir baktı onlara. Parladı birden;

— Bas ulan buradan kahpe avratlı!

— Sensin ulan kahpe avratlı! Ben elli milyon...

Münir'in, suratına indirdiği yumrukla sözü ağzında kaldı Kerim'in.

— Al ulan elli milyonunu!

Kerim de toparlanıp saldırdı. Adamlar kollarından yakaladılar Kerim'i. Münir, söve saya dövmeye başladı.

— Al sana elli milyon, kahpe avratlı puşt!

Yerlerde sürünen Kerim, cebinden çıkardığı bıçağa davranırken düşürdü elinden. Yere düşen bıçağı gören Münir'in kızgınlığı daha da artmıştı.

— Hele şuna baak! Eşşoğlu eşşek, biz de adam bildik bunu! Biz de mi tadına bakalım istiyorsun o kahpenin? Meraklanma, onu da yaparız orospu avratlı.

Adamlar Kerim'i sürükleyerek uzaklaştırırken, Münir yerdeki bıçağı alıp ardından fırlattı.

— Al, namusunu temizlersin deyyus!

Yüzü gözü kan içinde yerde yatan Kerim, önüne düşen bıçağı aldı. Güçlükle kalktı yerden, uzaklaştı.

Münir adamlarına dönüp sertçe bağırdı.

— Hadi işinizin başına!

Fatmagül masaya tabak, kaşık koyuyordu. Mutfaktan ekmeği, salatayı alıp dönünce irkilerek kaldı birden. Kurumuş kan lekeleri, morarmış, dağılmış yüzüyle Kerim penceredeydi. Güçlükle açıp kapattığı gözleriyle içeri bakıyordu. Fatmagül de ürkek, korkak bakıp kalmıştı. Elindekileri masaya bırakıp kapıya koştu. Kerim, dükkânın önüne geçmiş, anlamsız bir şeyler mırıldanıyordu. Fatmagül'ü görünce sahile yöneldi. Bir iki adım attı sendeleyerek, yere kapaklandı. Cebindeki bıçak yere düşmüştü. Toparlanıp güçlükle kalktı, sallanarak iskeleye doğru yürüdü. Sövüyordu sürekli;

— Ağzına sıçtığımın. Ben size ulan...

Kerim uzaklaşırken, Fatmagül kaygıyla bakıyordu ardından; gidip gitmemekte kararsız kaldı. Yere düşmüş bıçağı gördü. Eğilip aldı. Sahile doğru yürümeye başladı.

Deniz fırtınalıydı. Sert esen yelde sallanıp duruyordu tekneler. Kerim teknesine girdi. Tamir ettiği motorlardan kalan parçalar takıldı eline. Sövgüyle fırlattı denize;

— Elli milyonmuş namussuz pezevenk...

Sözleri güçlükle anlaşılıyordu. Döndü, kendisine bakan Fatmagül'ü gördü. Bir şeyler diyecekti, dili dolandı, diyemedi. Ayağa kalkmaya çalıştı, dikelince teknenin sarsıntısıyla sallandı, kendini tutamayıp denize düşerken kafasını teknenin burnundaki demire çarptı. Yüzü acıyla karışmış, gözlerini korkuyla açmıştı düşerken. Batıp çıkmaya başlamıştı; güçsüzce çırpınıyordu. Fatmagül şaşkın, üzgün atılır gibi yapıp duraladı. Issız, karanlık çevreye bakındı, yardım aranır gibi. Suda bata çıka çırpınan Kerim'e baktı. Yine karmaşık, sallantılı bir bakıştan sonra, birden kararlı yaklaşıp atladı suya. İyi yüzüyordu. Bir iki kulaçta Kerim'in arkasından sokulup sol koluyla yakalayarak, kıyıya doğru yüzüp güçlükle çıkardı sudan. Kerim başından alnına sızan kanla yarı baygın kollarındaydı Fatmagül'ün. Fatmagül sırtladı Kerim'i, eve yöneldi.

Aralık kapı iteleyince açıldı. Sırtındaki Kerim'le soluk soluğa girdi eve Fatmagül. Getirip yatağının üstüne bıraktı. Döndü, gidip kapıyı kapadı. Kerim doğrulup oturmaya çalışıyordu sallanarak. Kafasından alnına kan sızıyordu; yüzünde şişlikler, morluklar vardı. Bakışları şaşkındı. Olan biteni algılamaya çalışıyor ama beceremiyordu. Toparlandı, olanları anımsamaya başlamış gibi yarım yamalak mırıldanıyordu şimdi.

— Ağzına sıçtığımın pezevengi... Ben almışım elli diyor namussuz...

Dönüp Fatmagül'e baktı boş boş. Fatmagül üşüyordu. Ürperir gibi toparlandı Kerim;

— Soyun, değiştir üstünü! Hasta olacaksın!

Gidip dolaptan kuru çamaşır, havlu çıkardı Fatmagül. Daha kendine gelememiş Kerim'e yaklaştı. Bir kararla yavaşça çekip çıkardı tişörtünü. Pantolonunu çekti ayağından. Havluyla kurulamaya çalışıyordu bir yandan da. Donunu da çekip çıkardı, hiç bakmadan havluyu bıraktı Kerim'in önüne. Üşüyordu kendisi de. Kalkıp bir kuru havlu da kendine aldı. Soyundu, çabucak kurulanmaya başladı. Kerim'den sakınmayı o an pek düşünmeden kendi üstüne bir şeyler aldı. Bir ara gözü Kerim'e kaydı. Alnından çokça sızan kanı görünce duraladı. Kerim'in çıkardığı tişörtü alıp kanı silmeye uzandı. Kerim'in gözleri yarı çıplak Fatmagül'e takılmıştı. Bir anda yüzü karıştı. Kolunu tuttu Fatmagül'ün. Bir şey diyecekti, diyemedi. Yavaşça çekti kendine. Fatmagül irkilmiş, yüzü gerilmişti. Gözlerinde acı vardı. Bıçak, eteğinin cebinden yanına düştü. Uzanır gibi oldu, duraladı. Kerim'in soluğu, öpücükleri omuzlarındaydı. Yine bir direnecek oldu. Bıçağa uzanan eli gevşemişti. Yenilme anında bir kez daha karşı koymaya çalıştı, beceremedi, eli iyice düştü. Bıraktı kendini...

Güneş üstlerine doğmuştu. Horoz sesleri, balıkçı motorlarının pat patları duyuluyordu. Sırtüstü yattığı yatağında uyanıp gözlerini açtı Kerim. Alnında, kurumuş ince kan, yüzünde Münir'den yediği dayağın kara, mor şişlikleri vardı. Tavana baktı. Olanları anımsamaya çalışıyordu. Duraladı birden. Yanına baktı. Fatmagül de uyanmış, ürkek ona bakıyordu. Yüzü allak bullak oldu birden Kerim'in. Tüm olan biteni anımsamıştı. Fırlayıp

indi yataktan. Fatmagül ürkek, biraz daha büzüldü köşesinde. Sinirden kısılmış bir sesle bağırdı Kerim;

— Defol ulan buradan!

Fatmagül'ün üstüne yürüdü, yaklaşıp bas bas bağırdı.

— Defool!

Fatmagül örtünmeye çalışarak duvar dibine doğru kayıp inmişti yataktan. Kerim çabucak giyinmeye başlamıştı. Bir yandan da bağırıyordu.

— Bu yana geçmeyeceksin demedim mi ben sana? Demedim mi ulan!

Fatmagül ürkek, gözlerini önüne eğmiş, sessiz duruyordu büzüldüğü duvarın dibinde.

— Git başvur yargıca. Mapus damına atsınlar beni! Git, kalk git hadi, ne duruyorsun?

Evden hırsla çıkarken sövgüye de başlamıştı.

— Ağzına sıçtığımın pezevenkleri!

Kapıyı çarparak çıktı. Fatmagül ardından bakıyordu. Yüzü üzgün, kırık dökük... İçini çekerek derinden soluklandı. Toparlanıp ayağa kalkarken, gözleri Kerim'in çarparak çıktığı kapıdaydı.

Çoluk çocuk, kadınlar, adamlar bir kamyonun kasasına doluşmuş, davul zurna eşliğinde bağrışıyorlardı; Mücahit Ketenci'nin kocaman posterleri, 'Ulusal Atılım Partisi' flamaları, bayraklarıyla donanmıştı kamyon.

— İlçemiz seninle gurur duyuyor!

Konvoyun arkasındaki, posterler, bayraklarla süslü arabaların içleri dopdoluydu. Geçenleri seyrediyordu halk. Konvoyun ardından yarı alaylı, yarı kızgın baktı Münir. Basımevi kapısına çıkmış Hurşit'e doğru yürüdü. Hurşit onu görmezden gelip işyerine girmişti. Duvarlarda Reşat Yaşaran'ın kimisi yırtık posterleri vardı. Posterlerin altında kocaman harflerle *'ÜLKEMİZİN ONURU*

- İLÇEMİZİN BABASI REŞAT YAŞARAN. ÖZGÜR ŞAFAK PARTİSİ' yazıyordu.

Hurşit masasında oturmuş, ciddiyetle önündeki kâğıtları okuyordu. Münir girince hemen ayağa kalktı.

— Ooo Münir Abi, buyur!

Münir sessizce gelip oturdu karşısındaki koltuğa. Hurşit de oturdu.

Şöyle bir baktı etrafa Münir;

— Ne diyorsun Hurşit; yirmi bin kişi var mıydı mitingde?

Hurşit güldü.

— İlçede yok yirmi bin kişi abi!

— Sizin yalanınızın sınırı mı var? Yarın gazetede 'Ulusal Atılım Partisi yirmi bin kişi topladı' diye çıkar.

— Hangi yalanımı gördün ki?

— Aylar geçti diye unuttum mu belledin o puşt Kerim'i üstümüze sürdüğünü?

Diklenir gibi yaptı Hurşit.

— Hâlâ benden biliyorsun ha! Aha Sait söylesin; yalvardım o puşta ben, sakın deliliğe kalkma, Münir Abi'nin suçu yok bu işte, diye. Demedik mi lan Sait?

Sait işinden dönüp başını salladı.

— Vallahi öyle oldu.

— Sen de inanmıyorsun! İl'den yazdırdılar dedim. Sırasında doğruları bile yazmıyoruz biz!

Münir kesti hemen.

— Yazmadığın hangi doğrularmış?

Hurşit şöyle bir duraladı.

— Ketenciler'in bir ayağı kaçakçılıkta! Sen de biliyorsun! Icığını cıcığını biz de biliyoruz. Yazdım mı?

Karşılıklı bakışıyorlardı. Gözdağının ayrımındaydı Münir.

— Öyle bir halta kalkarsan yaşatırlar mı seni burada?

— Deli miyim ben abi; yapar mıyım? İlçemizin çıkarı var. Bir dünya adam, ekmek yiyor bu kazandan.

— Sen de arpanı alıyorsun!

Bir sessizlikte bakıştılar. Sinsice gülümsedi Hurşit.

— Ketenciler'den başka yapan var mı bu işi?

Yalancı bir ciddiyetle sürdürdü;

— Ben duymadım!

Sırıttı Hurşit. Münir kalktı. Cebinden çıkardığı para dolu zarfı masaya attı.

— Sakın da duyma!

Münir kalktı, kapıya yöneldi, tam çıkacağı sıra dönüp ekledi;

— Sabrımızı da taşırma Hurşit!

Hurşit de ayağa kalkmıştı.

— Güle güle abi!

Kapı kapanınca zarfı aldı, paralara baktı.

Dükkândan çıkıp, korna sesleriyle, bağrışmalarla evin yakınındaki sokaktan geçen Mücahit Ketenci'nin seçim konvoyuna baktı Kerim. Hoparlörden gelen sloganlara kulak kabarttı.

— İlçemiz seninle gurur duyuyor...

— Ulusal atılım...

— Kurtuluşa katılım...

— Seçim günü sandıkta...

— Berekete yatırım...

— Ulusal atılım...

— Kurtuluşa katılım...

Fatmagül de pencereleri siliyordu. Sokaklarının biraz ilerisinden geçen konvoydakilerin bağırıp çağırmalarıyla cam silmeyi bırakmış, geçen konvoya bakıyordu.

Şamatayla geçenlerin penceredeki bacakları yarı çıplak Fatmagül'e gülüşerek baktığını, araçlardan sarkanla-

rın suluca el salladıklarını gören Kerim deli gibi atıldı. Yüzü ateş saçarak içeri daldı. Fatmagül'ü pencereden çekip duvara doğru savururken böğürür gibi bağırıyordu.

— Katil mi etmek istiyorsun beni kahpe! Boynuzlu pezevenk miyim ben ulan?

Vurup camı parçaladı iskemleyle. Sonra üstüne yürüdü Fatmagül'ün. Bas bas bağırıyordu.

— Parçalarım seni! Anladın mı? Parçalarım!

Duvar dibinde ezik bakan Fatmagül'e göstererek, odanın bir köşesinden ötekine, eliyle yere bir çizgi çekti.

— Buradan buraya geçmeyeceksin ulan! Bir daha göreyim böyle cama çıktığını, namussuzum öldürürüm seni!

Öfkeyle dışarı çıktı. Ebenine tam karşısına dikilmişti. Bozulur gibi oldu bir an, bir şey demeden dükkâna gitti. Ebenine önce Fatmagül'e uğradı. Kapı aralıktı, içeri girdi. Fatmagül sessiz, ezik, yerde öylece duruyordu. Ağzı kanamıştı biraz. Ebenine yaklaşıp saçlarını okşadı, kaldırdı Fatmagül'ü. Birlikte yüzünü yıkadılar. Kırık camları toplamaya başladılar.

Ebenine evden çıkıp dükkâna gitti. Tezgâh önünde oturmuş, önünde bir noktaya gözleri takılı, öyle duruyordu Kerim. Soluğunu derince boşaltıp kalktı. Tezgâhtaki motor parçasını aldı. Çekiçle vurmaya başlamıştı ki kapıdan Ebenine girdi. Şöyle bir bakıp işine döndü Kerim.

Yaklaşıp durdu Ebenine, baktı bir an. Sandalyeye oturdu.

— Bırak tak tuku da otur hele biraz!

Önce aldırmamış gibi işini sürdürdü Kerim, duraladı, isteksiz dönüp oturdu tezgâhın önündeki iskemleye. Kızgın bakıyordu Ebenine.

— Ne olur üstüme varma Ebenine, iyi değilim!

— Ben de karışmayayım diyorum ama, duramıyorum işte. Kötülük senden geliyor oğlum; kızdan değil!

Kerim bir şey diyecek oldu; sustu. Önüne baktı.

— Babanı unutmadın değil mi? Ne zulümler yaptı o hırt, melek anana!

Bir an durup ekledi.

— Mezardaki anana acı çektiriyorsun, bil!

Kerim başını ellerinin arasına alıp bir an kaldı. Ebenine sevecenlikle sürdürdü konuşmasını;

— Ağzı var, dili yok melek gibi kızı kapattın oraya oğlum; ne günahı var onun?

Sessiz, dalgın dinliyordu Kerim.

— Sen akıllı adamsın. Yüreğin de altın gibidir! Unut pislikleri. Kimmiş günahsız? Havva anamız mı, Meryem anamız mı? Kızın ne suçu var? Bu kız senin talihin belki de! Kötü mü oldu? Dostunu, düşmanını öğrendin. At kafandan artık! Olmuş bir şey; bitti, gitti! Çoluk çocuğunuz da olur yarın. Aslanlar gibisiniz. Bohça gibi fırlatıyorsun kızı. Gebe olsa bebeğini düşürür valla!

Bebek sözüyle başını kaldırıp baktı Kerim. Bozulduğunu belli etmemeye çalışıyor gibiydi. Onun bilmediği bir şeyler mi vardı yoksa? Ebenine kalkarken konuyu değiştirir gibi sürdürdü;

— Yapma oğlum, Kerim'im, yapma! Günah!.. Bu kafayla gidersen, sana da yazık, o garibime de. Baban gibi olup da...

Kapıdan çıkarken dönüp ekledi;

— ...mezarında da ağlatma o anacığını!

Ebenine'nin arkasından bakarken gözleri doldu dolacak oldu Kerim'in, tuttu kendini. Başını tezgâha dayayıp kaldı öylece.

Kerim de Fatmagül de boşlukta yaşıyorlardı aylardır. Zamanın gücü yetmiyordu bir şeyleri çözmeye. İnişli, çıkışlı, korkulu, öfkeli günler geçtikçe çaresizliklerini daha bir anlıyorlardı. Fatmagül evden çıkmıyordu hiç. Ebenine dışında da kimse yoktu konuşabildiği. Kendi sesinin yabancısı olmuştu. Çok sıkılıyordu ama bu sıkıntıya razıydı. Başını sokacağı bir ev vardı en azından. Bir de Kerim ona yaklaşmasın, dövmesin yeterdi...

Elindeki yiyecek poşetiyle Kerim dalgınca yürüyordu çarşıda. Tam kasabın önüne gelirken mezbaha kamyonu durdu kapıda. Atlayıp arka kapakları açan iki adam, boynuzlu koyun kelleleriyle dolu bir koca küfeyi çıkarıp Kerim'in önü sıra sokmaya çalışıyorlardı kasaba. Koca burma boynuzlu bir koyun kellesi sepetten kaydı, yuvarlanıp Kerim'in önüne düştü. Kerim irkilerek duraladı, içerden kanlı kasap önlüğü ile çıkan pala bıyıklı kasap uzandı yerdeki kelleye; alırken Kerim'e baktı sırıtarak.

— Kimse atmadı ha, gördün Kerim efendi! Kendi yuvarlandı namussuz!

Etraftan gülüşmeler duyuldu. Donup kalan Kerim güçlükle toparladı kendini, kasaba girmekten vazgeçti, yürüdü. Bir süre ne yöne gideceğini kestiremedi, hedefsiz yürüdü sokaklarda. Karanlık bastırınca meyhanenin yolunu tuttu.

Arka masalardan birine geçip oturdu. Bira söyledi garsona. Üçüncü birasını içerken meyhane iyiden iyiye dolmuştu. Masalarda hararetli konuşuluyordu;

— Demedim mi, bu seçim ötekilere benzemeyecek diye?

— Dağ köylerinde şimdiden başlamış. Haftaya pazara görün her türlü sandık rezilliğini!

— Münir'in adamları hep yaparlar seçimlerde oğlum.

— Bu sefer öyle değil abi! Köy köy dolaşıyor Ketenciler'in adamları da. Burada da olacaklara bak seçim günü!

— Gözleri pek yemez burada.

— Her bir boku yer bunlar oğlum, görürsünüz.

Kerim sessizce dinliyordu. Konuşmalar anlamsız çatışmaya dönmüştü.

— Kiiim? Reşat Bey Ankara'dan boş konuşuyor... Mücahit Ketenci'nin toprağı sekiz bin dönümden... Yaşaranlar dedin mi ova düzü tüm... köylü bugün... avukatlar oğlum... muz bahçelerini de...

Kerim duyduklarından sinirlenmiş gibi kalktı. Ateşli konuşmalar bağıra çağıra sürüyordu.

Sokağa çıkınca dönüp kızgın baktı meyhaneye.

— Seçiminizin de, geçiminizin de, topunuzun içine sıçtığımın eşşoğlueşşekler...

Sallanarak eve doğru yürüdü.

Fatmagül muslukta sarsılarak öğürüyordu. Yüzüne su çarptı. Dönüp gaz ocağında kaynayan tencereyi açarken bir öğürtü daha gelmişti. Güç tuttu kendini. Derin soluk alıp, elini yüzünde, saçlarında dolaştırdı. Yemek masasını her zaman ki gibi tek kişilik düzenlemişti. Yine bir öğürtü geldiği sıra anahtar sesine döndü. Kapı açılmış, Kerim girmişti. Öğürtüsünü güçlükle tutup bir iki adım attı, durdu. Kerim masaya baktı;

— Tokum ben.

Yatağına doğru giderken Fatmagül'ün öğürtü sesiyle anlamadan duraladı. Dönüp baktı. Fatmagül kendini tutamamış, muslukta sarsılarak öğürüyordu. İrkilir gibi kaldı bir an Kerim. Yüzü karışmaya başlamıştı. Olan biteni algılamaya başladığı, çarpılmış gibi bakışından belliydi. Gözleri kızgınlıkla açılmıştı. Bir adımda yaka-

ladı omuzlarından, yüzü öğürtülerden yorgun düşmüş Fatmagül'ü.

— Ulan sen?..

Bütün gücüyle sarsarken bağırdı birden.

— Bir de piçin ha!..

Sonunu getiremedi. Fatmagül de bitkindi, konuşamıyordu. Kerim deli bir kızgınlıkla fırlattı saçlarından tuttuğu kafasını. Fatmagül yuvarlanırken masaya çarptı. Şangırtıyla devrilen masayla birlikte yere kapaklandı. Yüzü acıya batmıştı. Çığlıklar atarak kıvranmaya başladı.

— Ay anacığım...Öldüm anacığım!..

Kerim, o deli kızgınlıkla gözü hiçbir şey görmeden, Fatmagül'ün karnına bir tekme savurdu. Gözleri dayanılmaz acıyla büyümüş, bağırmak için açtığı ağzından çıkan bir sesten sonra öylece kalmıştı Fatmagül. Yerde dağılmış sürahi, bardak, tabak kırıkları arasında bayılmış yatıyordu. Masadaki tencere de devrilmişti. Kendine ancak gelen Kerim, ne yapacağını bilmeden yere çöktü. Kollarından tutup baygın Fatmagül'ü kaldırdı. Cansız görünen yüzüne baktı. Ayıltmak ister gibi sarsmaya başladı. Pişmanlıkla karışık acılı bir korku vardı gözlerinde. Sarstı. Bir daha sarstı, ürküye kapılmıştı.

Sert yüzlü savcı, Fatmagül'ün yattığı odayı sordu;

— Bu oda Savcı Bey!

Savcı ile doktor, koridorda bekleyen Kerim'in önünden geçip oda kapısında durdular. Savcı, doktora döndü;

— Nasıl?

— Atlattı sayılır.

— Kaç aylıktı?

— Üç aylık.

Savcı, koridorda bekleyen Kerim'e soğuk bir göz atıp kapıyı açtı. Önde savcı, ardında doktor ve hemşire içeri girdiler.

Fatmagül yorgun, süzgün, yatıyordu. Hepsi yaklaştı karyolaya.

— Geçmiş olsun!

Fatmagül gözlerini kaçırdı. Savcı biraz daha sokuldu. Fatmagül aynı ürkeklikle bakıyordu yan yan...

— Anlat kızım, nasıl oldu?

Fatmagül yutkundu, gözlerini kaçırdı yine... Sessiz kaldı bir an, sonra yavaşça;

— Düştüm... dedi.

Savcıyla doktor bakıştılar... İkisi de üzgündü. Doktor hafifçe başını salladı iki yana, yalan söylüyor gibisine... Savcı korkutur gibi;

— Bak doğruyu söylemezsen dama atarım seni, dedi. Tutuklarım...

Fatmagül öylece susuyordu.

— Doktor bey karnına vurulmuş diyor. Üç aylık çocuğunu düşürtmüşler... Kim vurdu?

Fatmagül aynı çekingenlikle, fakat kararlı, mırıldandı;

— Kimse vurmadı...

— Peki, nasıl oldu?

— Düştüm.

— Nerden düştün?

Fatmagül birden kıvıramadı; bir sessizlikten sonra halsiz mırıldandı;

— Merdivenden...

Savcı anlamıştı yalan söylediğini, söyletmek için bastırıyordu;

— Sizin evde merdiven yok...

Fatmagül, yalanı yakalanınca heyecanlandı, hemen toparladı kendini...

— İskeleye çıkmıştım. İskele var...

Savcı, doktor öylece bakıyorlardı. Gözlerini kaçırdı Fatmagül. Tekrarladı sessice;

— Düştüm...

— Ne yapmaya çıktın iskeleye?

— Cam siliyordum.

Savcı, Fatmagül'e söyletemeyeceğini anlamıştı. Dik dik baktı;

— Kaç aydır evlisiniz Kerim'le?

Fatmagül bir an düşündü...

— Yedi ay mı ne?

— Evlendiğinizden beri sana kötü davranıyormuş kocan. Komşular diyor...

— Komşumuz yok ki bizim.

— Bak ölümden döndün, yok mu bir şikâyetin?

Fatmagül bir an durdu, sonra yavaşça ekledi;

— Yok...

Savcı, doktorla bakışıp döndü, çıkarken;

— Geçmiş olsun... dedi

Fatmagül sessiz bakıyordu.

— Sağ olun...

Savcı, odadan çıkınca koridorda bekleyen Kerim'i gördü. Yaklaştı yanına;

— Elini ayağını öp o kızın!

Kerim öylece kalmıştı.

Doktor uzaklaşırken, hemşireye Kerim'i gösterdi başıyla;

— Çok kalmasın!

— Baş üstüne efendim.

Ötekiler yürüdü. Hemşire kapıyı gösterdi Kerim'e, ekledi;

— Sadece beş dakika!

Kerim kapıya geldi, çekingen duraladı bir. Sonra yavaşça açtı kapıyı. İçeri girdi, bir iki adım atıp durdu. Bir

şey diyecek gibi oldu, Fatmagül'ün donuk bakışlarıyla karşılaşınca beceremedi. Fatmagül gözlerini başka yana kaydırdı yavaşça. Kerim yenilmiş gibi dönüp çıktı odadan.

Derin bir nefes almıştı ki hemşirenin yanındaki Ebenine dikildi karşısına. Kızgın baktı Ebenine.

— Ne yüzle geliyorsun buraya sen? Utanmaz!

Kerim, başı önünde, yürüdü ağırdan.

Fatmagül'ün yatağına yaklaşıp kıyısına yavaşça ilişen Ebenine'nin yüzünde, gözlerinde acı, acıma, sevecenlik vardı.

— Kızıım. Canıım. Fatmagülüüüüm.

Gözlerini Ebenine'ye çeviren Fatmagül'ün de bakışlarına bir pırıltı gelmişti. Ebenine uzanıp Fatmagül'ün alnına dökülmüş saçlarını okşayarak düzeltirken, en sevecen bakışıyla konuşmaya başladı.

— Artık iyisin değil mi canım?

Fatmagül belli belirsiz gülümseyince, Ebenine de değişir gibi oldu.

— Bu eşşekler böyledir kızım. Düşmanlık duyma! Acı ona! Yediği boktan, o hayvan da it gibi pişman şimdi!

Gözleri dolmaya başlamıştı Ebenine'nin. Fatmagül'ün gözlerinden de iki damla yaş süzüldü.

Kerim, yüzünü elleri ile kapatmış, kaskatı oturuyordu cami duvarının dibinde. Doğruldu, gözleri doldu dolacaktı, içini çekti. Utanarak çevresine bakınıp, çarşıya doğru yürüdü. Asım Hoca geliyordu karşıdan. Hocayı görünce sevinir gibi oldu Kerim. Çakırkeyif Hoca da Kerim'i görmüştü. Önce bir ilgilendi. Elini kaldırmıştı Kerim'i karşılayacak gibi. Sonra bir şey anımsamış gibi değişti yüzü. Bozulmuştu sanki. Kaldırdığı elini, boş ver

gibisine sallayarak indirdi. Başını çevirip yoluna devam etti.

Kerim anahtarı çevirirken kapı açıldı, Ebenine çıktı. Kerim'e soğuk, kızgın bakıp yürürken, söylendi bir yandan da.

— Yemeğin altını yeni kapattım. Zıkkımlanırsın acıkmışsan!

Yüzüne bile bakmadan yürüdü evine doğru. Kerim bir şey diyemeden kalmıştı. Yavaşça eve girip kapıyı kapattı. Boş eve, duvar kıyısındaki çeyiz sandığına üzgün baktı. Yaklaştı. Ağırdan ilişti kıyısına. Dirseklerini dizlerine dayayarak bakındı boş çevreye. Gözleri doldu. Elleriyle yüzünü kapatıp, hıçkırarak ağlamaya başladı.

Hastanenin dış kapısında elinde naylon poşetiyle etrafa bakınıyordu Fatmagül. Yüzü süzgündü. Karşıda bekleyen Kerim'i görünce mahzunlaştı. Ürkek yaklaştı Kerim'e. Birlikte yürümeye başladılar. Yol başına gelmişlerdi. Durdu Kerim.

— Reçete nerede?

Kerim'in gözleri önündeydi, pek yüzüne bakmıyordu kızın. Fatmagül çantasından çıkardığı reçeteyi uzattı. Aldı reçeteyi Kerim;

— Doğru eve sen!

Koşar adımlarla eczaneye gitti. Reçeteye bakan eczacı, ilaçları toplamaya başladı raflardan. Kerim bekliyordu. Eczacı elinde ilaçlarla dönünce, reçete kıyısına fiyatlarını yazıp topladı. Kerim'e döndü.

— On yedi bin sekiz yüz.

Kerim cebinden çıkardığı cüzdanına baktı, yetmeyecekti;

— Sarın! Şimdi gelip alacağım, diyerek çıktı.

Kerim, Galip Usta'nın dükkânına yürürken gürültülü bağrışmalarla duraladı. İlerde kalabalık birikmiş, kavga kopmuştu. Kıyasıya vuruşuyorlardı. Camlar şangırtıyla kırılıyor, bağrışmalar duyuluyordu. Silahlar patladı birden. Galip Usta da silah sesine kapıya çıkmıştı. Seslerin geldiği tarafa bakarken Kerim yaklaştı. O sırada önünden koşarak geçen birine, "Ne oluyor orada?" diye sordu Galip Usta. Adam anlattı uzaklaşırken;

— Seçim sandıklarını kaçırdılardı namussuzlar. Koptu kavgası...

Tiksinir gibi baktı Galip Usta. Tükürdü yere.

— Tüü! Allah müstahakkınızı versin! Kepaze herifler.

Yanında duran Kerim'e döndü. Anlamıştı bir sorunu olduğunu.

— Ne oldu?

— Beş bin lira verir misin Galip Amca? Yarın getiririm.

Başıyla içeriyi gösterdi, gir gibisine. Kerim de girdi peşi sıra.

Elindeki işten başını kaldıran Mahmut, Kerim'i görünce heyecanlandı. Galip Usta Mahmut'a baktı. Başıyla yanda, işyerinden camla ayrılmış bir bölümde çalışan çırakları gösterdi.

— Bak şunlara, ne yapıyorlar!

Mahmut hemen yan tarafa geçti.

Galip Usta köşede, çekmecelerin önündeki sandalyeye oturdu. Karşı sandalyeyi de Kerim'e gösterdi.

— Otur!

İlişir gibi yavaşça oturdu Kerim. Galip Usta şöyle bir baktı.

— Çıktı mı hastaneden?

Önüne eğik başını salladı Kerim.

— Çıktı.

Gözünü dikip bir an baktı Galip Usta.

— Artık bitir bu işi oğlum!

Kerim durgundu. Gözlerini önüne eğmiş, sessiz durdu bir süre. Mırıldandı.

— Nasıl?

Galip Usta bir süre baktı yine.

— Ya kaç git buralardan; elin garibanı sokaklara düşsün...

Boğazında bir şey düğümlenmiş gibi yutkundu Kerim.

— ... ya da bağrına bas; insanlığını göster!

Kerim bir suskunluktan sonra mırıldandı.

— Olur mu?

Galip sevecenlikle aldı sözü;

— Olmaz mı?

Bir süre sustuktan sonra ekledi Galip;

— Kızın günahı olmadığını bilmeyen mi var? Sen sana düşeni yap; günahı olanlar utansın!

Kerim, başı önünde dinliyordu.

— Kimsenin dolduruşuna da gelme oğlum. Pislikle dolu bu dünya.

Fatmagül mutfağa girince şaşırmıştı. Yiyeceklerle doluydu tezgâh. Bir sahanda kızartılmış balık vardı. Tulumba tatlısından aldı bir tane, ısırdı isteksizce, hoşuna gitmişti. Salata yaptı, meyveleri yıkadı. Masayı hazırladı. Kapı açıldı, Kerim girdi içeri. Yaklaşıp tek kişilik hazırlanmış masaya baktı.

— Çok yormuşsun kendini.

Fatmagül uzanıp ocaktaki tencereyi aldı, kapağını açıp masaya bıraktı.

— Ebenine çorba yapmış.

Gülümseyerek baktı Kerim.

— Sağ olsun!

Kerim cebinden çıkardığı yarılanmış rakı şişesini masaya koydu. Fatmagül'ün gözü içki şişesine takıldı. Kerim yandaki lavaboda ellerini yıkarken masaya baktı.

— Kendine niye tabak koymadın?

— Acıkmadım ben.

Kerim masaya otururken;

— Olmaz ama, senin çok yemen gerek, dedi.

Kerim'in ilgisi duygulandırmıştı Fatmagül'ü.

— Otur sen de.

Fatmagül ne diyeceğini bilemedi önce; oturdu masaya.

— Balıktan al bari biraz!

— İsteğim yok.

Kerim balığı eliyle yemeğe başladı. Rakı şişesine uzandı. Fatmagül ürkek sordu;

— İçecek misin?

Kerim anlamış gibiydi.

— İçmeyeyim mi?

— Sen bilirsin.

Kerim gülümseyerek baktı.

— Sen de içer misin?

Fatmagül başını tiksintiyle iki yana salladı.

— Hıım, ağzıma koymam.

Kerim şişeyi iteledi yavaşça,

— Ben de içmeyeyim hadi.

Fatmagül sevindi. Yemeğini yerken sordu Kerim;

— İyi baktılar mı hastanede.

— Baktılar.

Duralayıp ekledi;

— İyi adammış doktor. Hemşire de...

Bir sessizlikten sonra Kerim;

— İlaçlarını aksatmadan al sen de, dedi. Çok da dolaşma!

Yemeğini bitirmek üzereydi, Fatmagül'e döndü.

— Sen uzan hadi! Ben buraları toplarım.

Söyleyecek bir şey bulamamıştı Fatmagül. Yavaşça kalktı. Şiltesine geçti, örtüyü açıp uzandı. Bakışları masayı toparlamaya başlayan Kerim'deydi. Kerim bulaşıkları üst üste koyup lavaboya yığmış, yıkamaya başlamıştı. Gözleri kapanıyordu Fatmagül'ün. Kerim duruladıklarını tepsiye diziyordu. Bulaşık bitince dönüp masayı sildi. Ellerini yıkadı. Yatağına geçerken baktı Fatmagül'e. Gözleri kapalıydı. Kerim ayaklarının ucuna basarak, gürültü etmemeye özenerek yatağına geçti. Soyundu yavaşça. Yatağına uzandı. Dönüp baktı tekrar, tertemiz bir yüzle uyuyordu Fatmagül. Yüzüne, ellerine öylece bakıp durdu Kerim.

İskelede, elinde tornavida, pense, Cemal'in teknesinin motorunu onarıyordu Kerim. Zorlanarak çıkarıyordu motorun parçalarını.

— Dertlenme Cemal Abi! Motor sağlam aslında da, şu milde belki...

Cemal sevinçle baktı.

— Aman be Kerim!

Durup ekledi;

— Motor değişecek dedi Yaşaranlar'ın adamı!

— Onlar der! Mal satacak.

Sözünü yarıda keserek bir şeyi çıkarmaya çalıştı motordan. Çıkardığı parçaya baktı. Yağlayıp takarken, başında bekleyen Cemal, iskelenin uzak bir yerine yaklaşan bir kotradan inenlere baktı. Reşat'ın karısı Perihan, kadastrocu Şemsi'nin karısı Leman, Münir, kadınlı erkekli birileri daha vardı teknede. Açık saçık, yazlık giysiler içinde, kahkahalarla gülüşerek iniyorlardı tekneden.

— Gün senin ulan kaçakçı Münir! Seçimde de yaptılar puştluklarını! Helal olsun! Bizde bu hıyarlık varken çok oyunlar oynarsınız daha.

Kerim işindeydi. Motora parçaları koyuyordu.

— Bu karıları da haklıyor ha! Tapucu Şemsi'nin karıdaki kuruma bak! Sonra da onun bunun avradına söz eder bunlar ha!

Kerim, Cemal'in son sözüne bozulmuştu.

— Kimin avradına söz ediyorlar?

— Hıh, kendi avratlarına baksınlar! Münir'in eski karıyı da eniştesi hakladı yıllar yılı. Herkes biliyor.

Kerim başını işinden kaldırıp baktı. Tekneden iskeleye inerken Münir'in elinden tuttuğu Leman'ın inişine alaylı bakıyordu Cemal.

— Kocan muz bahçelerini tapusuna geçirdi heriflerin, yükünü tuttu! Senin mal da bedavaya gitmiyordur, değil mi hanım abla?

Kerim uzandığı motorun koluna asıldı hırsla. Motor gürültüyle çalıştı. Cemal sevinçle döndü;

— Aslanım Kerim Ustam... Ellerin dert görmesin! Ulan vicdansızlar! Şu motoru yanmış diye söktürteceklerdi bana!

Kerim de övünçle bakıyordu çalışan motora. Cemal cüzdanından çıkardığı parayı Kerim'e verdi.

— Ananın ak sütü gibi helal Kerim Usta! Akşama da bendensin. Arkadaşlar gelecek. Bağlama çalacaklar Reşit'in orda.

Kerim mırıldandı;

— Sağ olasın!

Biri bağlama çalıp söylüyor, ötekiler de türküye eşlik ediyorlardı; *"Bastım asmanın dalına / Dal kırılıverdi abaru / Girdim yarin bahçesine / Yar sarılıverdi abaru /*

Elleri ufacık ufacık / Kendisi topacık topacık" "İğde dalı gevrek olur / Basmaya gelmez abaru / Elin kızı nazlı olur / Üzmeye gelmez abaru / Ben atımı nallatırım / Okka da nar ilen abaru / Ben o kızı oynatırım / Dökme de zil ilen abaru..."

Karabatak, yanında birkaç kişiyle girdi içeri, karşıdaki bir masaya oturdular. Köşe masada da Cemal'le arkadaşları vardı. Kafaları iyi etmişlerdi. Müzik durduğunda kadehleri kaldırdılar.

— Şerefe.

— Şerefe abiler.

— Şerefe!

Neşeli içiyor, gülüşüyorlardı. Kerim göründü kapıda. İçkiliydi. Sallanır gibi girdi meyhaneye. Cemal fırladı.

— Hoş geldin Kerim Usta!

Kerim gülümseyerek başını salladı. Hemen masada yer gösterdiler. Tabak, çatal, içki koydular önüne. Kerim masaya oturunca, Karabatak dönüp sırıtarak baktı.

Türkü söyleyerek;

— *Elin gızı nazlı da oluur...*

İçlerinden biri sağ elinin avucuyla sol yumruğunun üstüne şap diye vurarak, türküdeki dizeyi alaylı biçimde tamamladı.

— *...Basmaya gelmez abaru!*

Sulu kahkahalarla Cemaller'in masasına bakıyorlardı. Kerim tedirginlikle kımıldadı. Doldurulmuş rakı kadehini dikti kafasına. Kendine yönelik alaylı kışkırtma olarak algılamıştı bunu. Cemal de öyle. Cemal, Karabatak'a bir şey diyecek gibiyken, masadaki biri uyardı.

— Uyma Cemal! Münir'in şimdi baş köpeği bu, Karabatak. Tam pislik herif.

Kerim, bu sözleri duyunca gözlerini Karabataklar'a dikti. Karabatak döndü, aynı kışkırtıcı sululukla sağ avucunu sol yumruğuna indirip şaplattı.

— *Baş - kala - rıı - baaasar abaru!*

Bir anda yüzü karıştı Kerim'in. Sulu kahkahalar patlatmıştı herifler. Kerim sallanarak kalktı. Heriflere yöneldi.

— Ben sizin ulan! Ananızı da, avradınızı da...

Cemal fırlayıp kucaklayarak oturturken, sarhoş ağzında yarım kalmıştı Kerim'in sövgüsü. Ortalık karıştı birden. Bir iki sandalye devrildi itiş kakışta. Kerim tekrar fırlamıştı hafif sallanarak. Cemal önüne geçmiş, durdurmaya çalışıyordu Kerim'i. Yumruklaşma başlamıştı ki, çok sürmeden Karabatak belinden tabancayı sıyırdı. Namluya mermiyi sürdü... Tam o sırada biri atladı Karabatak'ın önüne.

— Gözünü seveyim Karabatak Ağam. Karakolla başımız dertte zaten.

Kavga durmuş, Karabatak kasılarak yerine oturmuştu. Tabancayı beline sokarken;

— Görüyorsun Reşit Abi!

— İçkiden... Sen büyüklüğünü göster!

Kerim, duyduklarıyla iyice bozulup dikeldi birden.

— Neyin büyüğüymüş ulan! Bu kodoş Münir'in itinden...

Gerisini getiremedi. Cemal'le meyhaneci Reşit koluna girip sakinleştirmeye çalıştılar.

— Uyma Kerim onlara!

Kapıya doğru götürürlerken Kerim dönüp bağırdı;

— Siz kendi avratlarınıza bakın ulan! Söyleyin o gelsin, o Münir deyyusunun kendisi nerede, yakarım ulan benim avradıma...

Kapıdan çıkarmışlardı Kerim'i.

Ağırdan sallanarak yaklaştı, elindeki anahtarla kapıyı açıp eve girdi Kerim. Kapıyı kapattı, şiltesinde uzanmış

Fatmagül'e baktı. Yavaşça yaklaştı. Tam o sıra irkilerek gözlerini açtı Fatmagül, başında kendine bakan Kerim'i görünce doğruldu yattığı yerden. Gecelikleydi. Dağınık saçlarıyla, yeni uyanmış ürkek bakışları çekici gelmişti Kerim'e. Kalkacaktı ki, Kerim şiltenin kıyısına oturdu, gözü Fatmagül'deydi. Çıplak omuzlarından tutan Kerim'e şaşırmış gibi bakıyordu Fatmagül. Kerim eğilip öpmeye kalkışınca direndi. Bu sefer Kerim saldırganca kucaklayıp sevişmek istedi. Fatmagül'ün direnci tam bir tepkiye dönüşmüştü. Kerim'in elinden kurtulmaya çalıştı. Bu karşı koyuş Kerim'i iyice azdırdı. Fatmagül, başkaldırır gibi kesin bir kararlılıkla çekilip sıyrıldı Kerim'in kendini sarmalamaya çalışan kollarından. Kendini yan tarafa attı. Sığınır gibi büzüldüğü köşeden yabanıl bakışlı gözlerini, şaşkın, saldırgan soluyarak bakan Kerim'e dikmişti.

— İstemiyorum...

Kerim dağınık bir yüzle bakıyordu Fatmagül'e. Fatmagül suçlayıcı biçimde ekledi.

— Sonra pişman oluyorsun!

Bu söz daha da şaşırtmış gibiydi Kerim'i. Fatmagül'e bakıp kalmıştı öylece. Kalktı yavaşça. Bir an dikilip durdu. Ne yapması gerektiğini bilemiyor gibiydi. Öte uçtaki yatağına baktı. Yavaşça döndü, çıktı evden.

Dükkânın kapısı gürültüyle açıldı. Kerim içeri girip kapıdaki elektriği yaktı. Şöyle bir baktı etrafa. Bir köşeden çıkardığı yelken bezi gibi bir şeyi, üstündeki birkaç parçayı alarak boşalttığı tezgâha yaydı. Bir minder bulup koydu başının altına. Işığı söndürüp uzandı. Sırtüstü yatmış, gözleri tavanda, düşünüyordu.

İrili ufaklı poşetlere doldurulmuş, yelken bezine sarılmış bir sürü eşya dükkânın kapısına yığılmıştı. Bir elinde gaz ocağı, diğer elinde dolu bir torbayla dükkândan çıktı Kerim. Elindekileri ötekilerin yanına bırakıp eve yürüdü.

Şiltesini düzelten Fatmagül, kapı sesine döndü. Kerim girmişti. Doğruca yatağına gitti. Yatağını, şiltesini toparlayıp yorgana, battaniyeye sardı. Havluları, çamaşırları da çekiştirip soktu yüke. Sırtladı, çıktı. Ne yapmaya çalıştığını anlayamamıştı Fatmagül, Kerim'in ardından çıktı evden.

Kerim, dükkânın önündeki poşetlerden de bir ikisini alarak, sırtında yatak yüküyle iskeleye doğru gidiyordu. Fatmagül ne yapacağını bilemeden kalmıştı. Öylece bakıyordu.

Ebenine'nin sesini duydu;

— Sen de git!

Başını kaldırıp Ebenine'nin evine baktı. Pencereden bakan Ebenine'nin anlayışlı, bilge yüzü, sevecen gözleriyle karşılaştı.

— Sen de git kızım!

Fatmagül dönüp iskeleye doğru uzaklaşan Kerim'e baktı. Ebenine kendinden emin sürdürdü konuşmasını;

— Ormana gidiyordur, nereye gidecek başka?

Kerim, getirdiklerini tekneye yerleştirirken, Fatmagül iskelede, teknenin kıyısına dikilmişti.

— Nereye gidiyorsun?

— Cehenneme!

— Ben de geleceğim.

Beklemediği bir durumla karşılaşmış gibiydi Kerim. Karşılıklı bakıştılar bir an.

— Peki! Gel bakalım!

Fatmagül dönmüş gidiyordu.

— Nereye?

— Sandığım.

— Atla be!

Fatmagül tekneye binerken, Kerim eve doğru yürüdü. Fatmagül etrafa bakınıyordu. Gümrük motoru yaklaştı iskeleye. Salim teknesinde, güverteyi sulayıp yıkıyordu. Başka tekneler, gelenler, gidenler... Dönüp yola baktı Fatmagül. Kerim, sandığı sırtlamış, dükkânın önünde kalan torbaları da almış geliyordu. Sandığı tekneye yerleştirip öteki eşyaları da koyunca, motoru çalıştırıp iskeleden ayrıldılar.

Tekne kıyıya yaklaşırken Kerim'in ormandaki kulübesi göründü. Kerim aylardır buraya uğramamıştı. Kış, rüzgâr, bakımsız kulübeyi daha da yıpratmıştı. Tekneden inip eşyaları taşıdıktan sonra onarım işine başladılar. Ağaçları çatıp çaktı Kerim. Fatmagül de ona yardım

ediyordu. Kulübenin önündeki tahta masaya, sıraya yığmışlardı getirdikleri öteberiyi. Akşama doğru kalınır hale getirdikleri kulübenin içini, eski odalarına benzer biçimde yerleştiriyorlardı. Fatmagül'ün sandığını şiltesinin yanına koydu Kerim. Sırtında Kerim'in yatağıyla girdi Fatmagül, kapıya yakın bir yere koyup açtı yatağı.

Hava kararınca gemici fenerini yakıp çardağa astı Kerim. Tepsideki çay bardaklarını masaya koyan Fatmagül, loş ışıkta, gaz ocağı üstünde kaynayan çaydanlığı kaldırıp çayı demledi. Kerim'in de işi bitmek üzereydi. Fatmagül yiyecek bir şeyler hazırladı. Masada oturmuş, birbirlerine bakmadan, ağırdan, sessizce çaylarını içiyor, peynirden, domatesten yiyorlardı.

Çok yorulmuşlardı. Fatmagül yıkanmış tabakları, bardakları rafa yerleştirirken, Kerim girip yatağına uzandı. Fatmagül de köşesine gidip şiltesine uzandı. Yüzünü duvara dönüp sırtını Kerim' e çevirmişti. Derinde, hafiften esen yelde yaprak, dal seslerine cırcır böcekleri de katılmıştı. Yumdu gözlerini Fatmagül. Kerim, gözleri tavanda, kımıltısız yatıyordu.

Bir iki günde iyice yerleştiler ormandaki kulübeye. Havalar da ısınmaya başlamıştı. Fatmagül burayı çok sevdi. Hem köy hayatına alışıktı, hem de dört duvar arasından kurtulmuştu. Kerim de daha iyi geliyordu Fatmagül'e.

Kerim paçaları sıvalı, kıyıda, attığı serpmeyi çıkardı sudan. Çırpınan küçük balıkları denize attı. İricelerini, içinde balıklar oynaşan bir konserve kutusuna koydu. Bir kayaya oturup temizlemeye başladı balıkları.

Fatmagül teneke bir leğende çamaşır yıkıyordu. Yaktığı ateşin üzerindeki kazanda su kaynıyordu. Yıkadığı çamaşırların bir kısmı dallara gerdiği ipte asılıydı. Elin-

de serpmesi, konserve kutusunda temizlenmiş balıklarla Kerim geldi. Elindekileri masaya bırakıp plastik boş su bidonlarını aldı, ormana girdi. Kaynaktan su dolduracaktı.

Kıyıya yakın giden, kereste taşıyan teknede, sigarasından bir nefes çekti Münir.

— Lan Karabatak! Seninkiler burada herhalde!

Ağaçlar arasındaki Kerim'in kulübesini görmüşlerdi. Önünde duman tütüyordu. Teknede, Karabatak'ın yanı sıra birkaç kişi daha vardı.

— Bir hatırını soralım yeğenimizin! Sarhoşluğu geçmiş mi bakalım! Sağdıçlık ettik o kadar.

Dümeni kıyıya kırdılar.

Çamaşırı astıktan sonra kuruyanları koyduğu leğenle içeri girdi Fatmagül. Elindekileri yerli yerine koyup döndüğü sırada, kapıya dikilmiş Münir'i görünce ürküyle sıçradı geriye. Karşı duvarın dibine çekildi; korkuyla, kızgınlıkla bakıyordu. Münir sırıtarak girdi.

— Konuk geldik gelin hanım. Nerede enişte mi?

— Şimdi gelir.

— Beni arıyormuş da bir uğrayayım, dedim!

Münir aynı alaylı sırıtışla bakıyordu.

— Maşallah! İyisiniz burada.

Fatmagül toparlanmıştı biraz. Münir kapıdan çekilmiş gibi yaptı. Fatmagül kapıya yönelmişti ki, Münir birden uzanıp yakalamaya çalıştı. Yabanıl bir atiklikle fırladı Fatmagül.

— Bir de biz baksak tadına kıyamet mi kopar?

Fatmagül, sıçrayıp çekildiği duvar dibinden kızgınlıkla bakıyordu.

— Enişte mizin mezhebi geniştir, korkma! Aldırmaz.

Yaklaşıp tekrar atıldı. Fatmagül kurtulmaya çalışırken Münir'in yakaladığı bluzu yırtılmıştı. Birden raftaki

koca ekmek bıçağını kaptı, dimdik tuttu göğsünde. Ateş fışkıran bakışıyla, elinde koca bıçak, Münir'e dikmişti gözlerini. Münir bıçaktan çekinmişti.

— Gelin benden hazzetmedi demek! Her vakit nereden bulalım sana genç oğlanları?

Karşılıklı bir bakışmadan sonra, Münir çıkacak gibiyken döndü aynı alaylı yüzle;

— Şaka yaptım kız! Aferin, namuslu ol böyle!

Cebinden çıkardığı kâğıt paraları Kerim'in yatağına attı.

— Selam söyle o oğlana. Eşeklik etmezse severim onu ben!

Kapıdan çıkan Münir yürürken ateşte kaynayan tenekeye, asılı çamaşırlara gülerek baktı. Uzaklaşırken ağırdan kapıya çıkıp arkasından öfkeyle baktı Fatmagül.

Münir tekneye atladı. Sırıtarak bakıyorlardı ötekiler. Yalandan bir ciddiyet takınmıştı Münir. Sinsice gülüyordu.

— Ağa yokmuş! Gelinle hoş beş ettik biraz.

Ötekiler olan biteni anlamış gibi sulu güldüler. Münir yalandan astı yüzünü.

— Ne gülüyorsunuz ulan!

Bıyık altı gülmeye başlayan heriflere baktı.

— Kalabak'ta bırakın beni!

Tekne uzaklaşıyordu.

Kerim, elinde bidonlarla kulübeye yaklaşınca, Münir'in uzaklaşan teknesini gördü. Kulübeye doğru baktı. Bidonları çardağın altına bıraktı, çevreye bakındı, kulübeye girdi hemen.

Kerim içeri girince, dalgın, düşünceli, sandığın üstünde oturan Fatmagül, başını kaldırıp baktı. Gergin bir yüzle bakıyordu Kerim.

— Münir mi geldi?

Fatmagül başını salladı "evet" anlamında. Birden yatağın üstündeki paraları gördü Kerim. Eline alıp baktı. Deli gibi döndü Fatmagül'e.

— Bu ne kız?

Yırtık bluzunu da gördü o anda, Fatmagül'ün bir şey demesine kalmadan atılıp dikildi karşısına. Yakalayıp sarstı kudurmuş gibi.

— Ne yaptı sana, söylesene! Ne yaptı sana?

Birden çekip kurtardı kendini Fatmagül. Elinde ekmek bıçağı, gözlerinde şimşeklerle bakıyordu.

— Ne yapabilir ki tek başına?

Fatmagül'ün üstüne dikelmiş bakışıyla yerinde çakılıp kalmış gibiydi Kerim. Elindeki parayı attı yatağın üstüne, çıktı kulübeden. Fatmagül yanındaki sandığa ilişti. Eli bluzundaki yırtığa gitti. Çıkarıp başka bir giysi geçirdi üzerine.

Bir yere ilişmiş, dalgın kıyıya, denize bakıyordu Kerim. Kapıda görünen Fatmagül yürüdü, elindeki yırtık, kirli bluzu bıraktı yerdeki kaba. Gidip kaynayan su tenekesinin altındaki ateşi odunlarla besledi. Döndü Kerim'e.

— Üstünü değiş de yıkansın. Kirli.

Kerim dönüp dalgınca baktı. Üzerindekilere baktı. Boş ver gibisine omuz silkti hafiften. Saatine bakıp kalktı.

— Param kalacak, Hacı İzmir'e giderse.

Gidiyordu ki Fatmagül de kalktı.

— Ben de geleyim mi?

— Olmaz!

Birkaç adım sonra algılamış gibi durup döndü;

— Korkma! Kimse gelmez artık!

Uzaklaşırken dönüp seslendi;

— Erken dönerim ben!

Tekneyi dalgın, düşünceli sürüyordu Kerim. Yaklaşan yük teknesi biraz uzağından ters yöne doğru geçi-

yordu. Kerim'i gören Karabatak'la yanındakiler, teknede birbirlerine sırıtarak baktılar. Kuşkuya kapılmış gibi dönüp bir daha baktı Kerim. Kafasında bir şeyler gezinmişti sanki.

İplerde, dallarda kuruyan çamaşırları toplayan Fatmagül, büyükçe bir çarşafı ipten çekince kimi yerlerinin tam kurumadığını fark etti. Tekrar ipe asmak için dönünce, karşısında dikilmiş duran Karabatak'la karşılaştı. Çok korkmuştu, kalbi yerinden çıkacak gibi çarpıyordu. Sırıtan Karabatak birkaç adım ötesindeydi. Fatmagül sıçrar gibi çekilip dönünce, ötekilerin de yolunu kesmek için beklediklerini gördü. Yaklaşırken usuldan konuşuyorlardı.

— Tatsızlık çıkarma!

— İyilikle olsun!

— Korkacak ne var?

— Bilmediğin şey değil!

Gözleri korkuyla büyümüştü Fatmagül'ün. Karabatak kollarından tutacağı sıra atılıp, ipi gergin tutmak için dikilmiş çamaşır sırığına asıldı. Sırığın yıkılıp Fatmagül'ün eline geçmesiyle sarkıveren ipteki çamaşırlar, ikisinin başlarına inip bir an kapatmıştı önlerini. Onlar başlarındaki çamaşırlardan kurtulmaya çalışırlarken, Fatmagül elindeki sırığı Karabatak'ın kafasına indirecekti ki, herif güçlü elleriyle bileğini yakaladı. Birden eğilip elini ısırdı Fatmagül.

Karabatak acıyla çekti elini. O anda da kafasına çamaşır sopasını yemişti. Ötekiler arkadan atılıp su tenekesinin kaynadığı ateşin yanına yıktılar Fatmagül'ü. Yabanıl bir güçle fırlayıp yandaki ateşte kaynayan tenekeyi bir vuruşta adamların ayaklarına devirdi Fatmagül. Bir çığlıkla çekilip gevşetmişlerdi ellerini. Suyun devrilmesiyle

ateşin bir kısmı sönmüş, küller, dumanlar yükselmişti. Fatmagül, o duman içinde yanan iri, uzun bir odunu yakalayıp çekti ateşten, üstüne eğilen Karabatak'ın yüzüne, kafasına indirdi. Yanan Karabatak can acısıyla fırlarken, Fatmagül de, kaptığı iki elinde meşale gibi yanan odunlarla ok gibi dikelmişti yerden. Yeniden saldıranlara ateş içindeki koca odunlarla var gücüyle vurup savunuyordu kendini. Yanmış yüzünü acıyla ovalayarak bakan Karabatak, belinden çıkardığı tabancanın namlusunu doldurdu delirmiş bakışlarıyla.

— Vay kancık orospu!

Hırsla kıza doğrulttu tabancayı, aynı anda arkadan kafasına kaya gibi inen, Kerim'in elindeki kocaman taşla sallanıp yıkıldı. Boşa patlayan tabanca elinden düşmüştü. Yere düşmüş kalkmaya çalışan Karabatak'ın tam suratına okkalı bir de tekme attı Kerim. Karabatak yerlerde sürünürken Kerim eğilip kaptı tabancayı. Ötekiler Kerim'in elindeki tabancayı görünce dönüp kaçmaya başladılar. Kafası, yüzü kan revan içindeki Karabatak da, beline, böğrüne Kerim'in yumrukları, tekmeleri inerken sürünerek kaçanların peşinden gitti.

Karabatak'la adamları, tam bir ürküyle kıyıya gelip, Kerim'in teknesine yakın bağlanmış teknelerine kendilerini dar attılar. Kerim, elinde tabancayla, Fatmagül de ağaçlar arasında elinde odunla durmuş, tekneye binişlerine kızgınlık dolu bir tiksintiyle bakıyorlardı. Kıyıya yaklaştılar. Kerim elindeki tabancanın şarjörünü çıkarıp denize fırlattı. Harekete geçen teknedekilere döndü, elindeki boş tabancayı kaldırıp tekneye fırlattı. Tangırtıyla teknenin içine yuvarlandı tabanca. Karabatak kapıp aldı hemen. Şarjörsüz, boş olduğunu görünce sindi tekneye.

— Münir Abi'nize verin bunu orospu çocukları!

Kerim döndü, teknenin ardından bakarken gözlerinden yaşlar inmeye başlayan Fatmagül'e baktı. Yaklaşıp başını okşadı çekinir gibi.

— Ağlama!

— Namussuz herifler, ne istiyorlar bizden?

Fatmagül önde, Kerim arkada kulübeye doğru yürüdüler. Fatmagül kuruyan çamaşırları topladı. Elinde sepetle içeri girdi. Kerim, sedire uzanmış, düşünceli mırıldandı;

— Paramız da herifte kaldı.

Fatmagül sessizce çamaşırları yerleştiriyordu.

— Kömüre gideceğim.

Fatmagül duralayıp baktı.

— Ben de gelirim.

— Sen kömürde çalışamazsın!

— Çocukluğumda bile çalıştım ben.

Kerim suskun kaldı. Bir an bakan Fatmagül kalktı, sedire gidip ilişti.

— Kızgın mısın bana?

Kerim doğruldu, başını "hayır" anlamında iki yana salladı ağır ağır.

Uzanıp okşadı Fatmagül'ü. Bir süre bakıştılar. Sevecenlikle, içten içe sevgiyle dolmaya başlamıştı bakışları. Kerim Fatmagül'ü yavaşça çekti kendine, uzun uzun kokladı, öpüşmeye başladılar...

Yan yana yatıyorlardı Kerim'le Fatmagül. Kerim uykuya dalmıştı. Yüzü Kerim'e dönük yatan Fatmagül'ün gözleri Kerim'deydi, öylece bakıyordu. Sabaha kadar uyuyamadı. Bu sefer farklıydı. Kerim'in sevecenliği, okşayışları katlanılır kılmıştı sanki.

Güneş doğmuştu. Kerim, gözlerini açıp olan biteni anımsamaya çalışır gibi düşünürken birden döndü, boş olduğunu gördü yanının. Başını kaldırıp baktı hemen; kendi şiltesinde yatan Fatmagül'ün gözleri üstündey-

di. Kalktı. Fatmagül'ün yanına gidip oturdu yavaşça. Omuzlarından tutup baktı bir süre. Sonra sevgiyle göğsüne bastırdı;

— Yanımdan ayrılma!

Ormandaki odunları, kapalı külahımsı ocaklarda için için yakarak mangal kömürü yapıyorlardı. Kerim'le Fatmagül de çalışanların arasındaydı. Ter içindeki yüzleri, gözleri, üstleri başları kömür karasına bulanmıştı.

Günbatımı yaklaşmıştı. Ocaklar tütüyordu. Ustabaşı parayı saydı Kerim'in avucuna.

— Bu da onunki!

Ustabaşının Fatmagül'ü göstererek uzattığı ikinci parayı almadı Kerim. Biraz uzakta duran Fatmagül'ü gösterdi.

— Ona ver!

Fatmagül parasını alırken Kerim yürüdü.

Deniz ufkunda gün batıyordu. Sakindi koy. Kıyıdan yürürken kömür karası yüzleriyle birbirlerine bakıp gülmeye başladılar. Koya baktılar. Kerim dönüp ormana göz attı. Sessizliği dinledi. Fatmagül'e baktı gülümseyerek. Durgun denizi gösterdi başıyla. Soyundu. Fatmagül gülümseyerek bakıyordu öylece. Kerim çırılçıplak suya atlayıp yüzmeye başladı. Biraz açılınca durup döndü. Çevreye, ormana baktı denizden.

— Kimseler yok! Haydi!

Fatmagül de çekingence baktı çevreye, ormana.

Denizde, açıklarda belli belirsiz görünen bir yük gemisi ağır ağır ilerliyordu. Birden karar verip soyundu. Atladı suya. Kerim ona doğru yaklaştı. Fatmagül'ün kara sular akan yüzüne gülerek baktı. Yüzlerini suya daldırıp çıkardılar. Karalar akınca pırıl pırıl oldu yüzleri. Mutlulukla yüzdüler. Yakındaki küçük koya geçip otlara uzan-

dılar. Yan yana yatarlarken istekle bakmaya başlayan Kerim, uzandı Fatmagül'e. Coşkulu bir sevişmeye geçtiler... Batan güneşin kızıllığına batmıştı deniz...

Münir, Mustafa'yı biraz önce yolcu etmişti Çakılkoy'dan. Yük gemisinden indirilen beyaz eşyaları aceleyle tırlara yükletiyordu. Gemiye de Mustafa'yı bindirmişti. Az kalsın cayacaktı Mustafa, ikircikli kalmıştı bir an. Münir onu ikna etmeyi başardı. Bir taşla iki kuş vurduk ya, yine de Mustafa dümbüğü pahalıya patladı bize, diye düşündü. Neyse, pahalı mahalı en iyi yol buydu. Büyük riskti göze aldığı. Gümrükçü Nuri bir fark etse bütün işleri bozulurdu. Bu günlerde insan kaçırmak en tehlikelisiydi. Geçen hafta gemiden malları boşaltırken iki genç atlamıştı denize. Adamlarını yolladı arkalarından. Yetişip çıkardılar denizden. Yaka paça getirdiler Münir'e. Önce oracıkta vuracak oldu. Sonra hemen aklı başına geldi. Götürüp teslim etti vatan hainlerini Gümrükçü Nuri'ye. Aklıyla bir kez daha övünç duydu. Hem anarşikleri teslim etmiş, hem de Gümrükçü Nuri'nin güvenini kazanmıştı. Nuri'nin de süksesi artmıştı bu yakalama olayıyla. Tam zamanıydı Mustafa'yı yurtdışına göndermenin. Mustafa patlayacak bomba gibiydi. Parayı alınca uysallaşmıştı ya, yine de belli olmaz bu işler diye düşündü. Genç adamın sağı solu belli olmazdı. Rahatladı birden. Yolunda gidiyordu her şey. "Benden korkulur" dedi gülümseyerek. Keyfi yerine gelmişti.

Bir de Kerim'i de yollarsak, Fatmagül elimin altında olur her vakit. İçi bir hoş oluyordu düşündükçe...

İki aydır çalışıyorlardı kömürde. Akşamları, izin günleri yapacak bir sürü işleri oluyordu. Kerim, elinde

çekiç, çivi; çardağı, kulübeyi onarıyordu boş kaldıkça. Bayağı bir eve benzemişti sonunda. Fatmagül, ormana çıkıyor; kiriş otu, ebegümeci, mantar topluyor; onlarla yemekler yapıyordu. Otları iyi tanırdı ya, Kerim yine de uyarırdı, "Ağılı olmasın mantarlar!" diye.

Kerim, Fatmagül'e balık tutmayı öğretmişti. Dizlerine kadar suya giriyor, ağır ağır yürürken suyu gözlüyor, uygun yerde atıyordu serpmeyi. Çıkarıp kıyıda açtığında, oynaşan balıklar kuma düşüyordu. O da Kerim gibi küçükleri atıyordu denize. Kerim ahtapot yakalamışsa, o gün ziyafet var demekti.

Asılı gemici fenerinin altında, masadaki gaz ocağında balık kızartıyordu akşamları Fatmagül. Masayı birlikte kuruyorlardı. Fatmagül şaşkındı kulübedeki hallerine. Bazen, Kerim'in Mustafa'dan daha iyi olduğunu düşündüğü oluyordu. İlçeden uzaklaşınca başka biri olmuştu Kerim. Geçen hafta pilli radyo da almıştı çarşıdan dönerken. Fatmagül çok sevinmişti. İmkânları ölçüsünde hayal kurardı, küçüklüğünden beri böyleydi. Buradaki hayat istediği gibiydi. Artık hep bu kulübede mi yaşayacaklardı? Kerim'e soramıyordu. Fazla konuşmuyorlardı zaten. Günlerin akışına bırakmışlardı kendilerini...

Haftada bir gün ilçeye alışverişe gidiyorlardı. Kimseyle karşılaşmak istemediklerinden, sabah erkenden gidip dönüyorlardı. Bazen başka ilçelerin pazarlarına da gidiyor, gönüllerince geziyor, yemek yiyorlardı. Başka pazarlara gittiklerinde eve dönmeleri geceyi buluyordu. O gün de alışverişe gideceklerdi. Tekneye geçmiş, motoru kurcalıyordu Kerim. Fatmagül çantayla geldi. Binerken;

— Sirke de alalım, dedi.

Kerim başını salladı. Birden hatırlayıp sordu;

— Hırkaları aldın mı?

'Hayır' anlamında başını salladı Fatmagül.

— Geç dönersek...

Fatmagül binecekken eve döndü. Kerim motoru çalıştırdı. Tekneden çıkıp eğilmiş, dümen altına bakıyordu ki, suya itiverdi birisi arkasından. Suda doğrulmaya çalışıyordu Kerim. Her yeri ıslanmıştı. Düşerken, "Seni koca papaz!" diye bir ses duymuş, sesin kime ait olduğunu çıkaramamıştı. Korkuyla döndü.

Karşısında alaylı bakan Erdoğan vardı. O itmişti kendisini suya. Hemen boynuna sarıldı Kerim'in.

— Neredesin ulan! Dün akşamdan beri seni arıyoruz.

Dili tutulmuş gibi şaşkın bakakalmıştı Kerim.

— Çocuklar da burada. Çabuk toparlan, gidiyorsun!

Teknelerini ormanın arka tarafındaki başka bir koya çekmişler, oradan yürüyerek gelmişlerdi. Kulübe görününce Selim'le Vural kulübeye doğru gitmiş, Erdoğan da sahile inmişti. Selim'le Vural kulübeye yaklaştılar; Fatmagül içerde, sandıktan bir şeyler çıkarıyordu. Fatmagül'ü camın dışından görünce yüzlerini cama yapıştırdılar;

— Kız Fadimeee!

Fatmagül sandıktan hırkaları çıkarmış dönecekti ki, sesle irkilerek durdu.

Dönüp baktı; yüzlerini cama dayayıp yassılaştırarak korkunçlaştırmaya çalışan Selim'le Vural'ı gördü. Garip sesler çıkarıyorlardı.

— Kız biz geldik kıı!

— Böööö...

Tam o esnada Erdoğan kulübeye doğru seslendi;

— Heeey, gelin lan! Burada koca papaz!

Selim'le Vural koşarak fırladılar sahile.

Fatmagül ürküye, acıya batmıştı. Elinde hırkalarla çıktı dışarı, gidenlere bakarak durdu kapıda.

Koşarak gelen Selim'le Vural da coşkuyla Kerim'in boynuna sarılmışlardı. Gittikçe artan bir şaşkınlık içindeydi Kerim.

Vural saatine baktı.

— Yarım saat bile kalmadı. Davran oğlum.

— Yaz tatilini iple çektik.

— Salim şimdi alacak seni Alaburun'dan. sonra Pır!.. Gümrük teknesi peşinde herifin biliyorsun.

— Daha giderken uçakta ant içtik seni bu kahpeyle bırakmayacağız diye.

Erdoğan dikine uzun, fermuarlı bir çantayı açıp gösterdi.

— Bak burada marklar var.

— Ne çok para! Nereden buldunuz?

— Sana ne ulan? Tut ki çaldık! Bizimkilerin bir gecelik poker parası bu.

Erdoğan, bir kutuyu açıp değerli bir takı gösterdi. Gülüyordu. Selim atıldı;

— Sıkışırsan satarsın. Bizim validenin hediyesi!

Vural, kılıfından çıkardığı tabancayı gösterip koydu fermuarlı çantaya. Sonra ekledi;

— Bu da bizim keriz pederden! Elleri titriyor, bizimki kullanamıyor nasıl olsa! Bakarsın sana gerekir!

— Valla kaçıracağız ha. Nuri peşimde, duramam Alaburun'da dedi herif yahu...

Erdoğan, Kerim'i sürükler gibi kolundan çekiştirdi. Ormana dalmışlardı. Ormanın diğer tarafındaki Alakaya'ya doğru gidiyorlardı. Çocukken de bu kayalıklara gelip denize girerlerdi. Alaburun'un kıyısında olduğu için, bu kayalığa Alakaya adını kendileri takmışlardı.

Alakaya'ya gelince ortalarına aldıkları Kerim'i yaka paça soydular. Kerim, bir tek donla kalmıştı. Kerim'in üzerinden çıkardıklarını uzun, fermuarlı çantaya tıkıştırıp, çantanın ağzını sıkıca kapattılar. Gözleri yandaki

ağaçlı Alaburun'daydı. Çıplak Kerim şaşkın, ne yapacağını bilemeden durup kalmıştı. Çantanın ipini koluna takarlarken, bir yandan da sırtına vurup sevgilerini gösteriyorlardı ite kaka.

— Aslanım!

— Haydi yolun açık olsun.

— Meraklanma ulan. Dışarda da gelip buluruz seni koca papaz! Nah, geliyor Salim.

Ağaçlı burnu dönen Salim'in teknesini görmüşlerdi. Kucaklayıp öptüler Kerim'i. Şaşkın Kerim'in yüzüne acı çökmüştü. Ormana dalmıştı bakışları. Sanki birini aranıyordu.

Alakaya'dakiler birer köşeye sinmişlerdi; gözleri kıyıda dikilmiş duran Kerim'deydi. Kerim gelen motora baktı, dönüp yine ormana dikti gözlerini.

Salim'in teknesi burna yaklaşıyordu. Salim dönüp arkasına baktı. Gümrük teknesi görünmüyordu. Yukarı baktı. Tepede, Alakaya'nın kıyısında dikilmiş duran Kerim'e, çıkardığı mendilini salladı. Kerim duruyordu öylece. Salim mendili yine salladı telaşla.

Kerim, ormana diktiği gözleriyle donmuş gibi duruyordu öyle. Ne konuşabiliyor, ne hareket edebiliyordu. Bu ani gelişme ile allak bullak olmuştu. Düşünceler hızla geçiyordu kafasından. Şimdi atlasa suya...

Erdoğanlar saklandıkları kayaların arkasından bağrışıyorlardı;

— Atlasana ulan!

— Atla ulan!

— Atla bee!

— Gidiyor ulan!

Kerim duygusuz gibiydi; hiçbir tepki vermiyordu söylenenlere.

Ardındaki burnu kollayarak yukarıya mendil sallıyordu Salim. Alakaya'yı geçmemek için motoru kes-

ti. Biraz sonra tekrar çalıştırdı. Ağaçlı burundan çıkan gümrük motorunu görmüştü. Tekneyi açığa kırdı.

Oğlanlar fırlamışlardı Kerim'e doğru. Atlayıp tartaklamaya başladılar.

— Ulan inek!

— Ne yaptın ulan? Tüüü...

— Ödlek herif!

— Ne oldu ulan sana?

— Oynattı mı nedir bu herif?

Kerim sessiz, önüne bakıyordu.

— Gördünüz, atlayamadım işte!

Erdoğan, bir anlık duralamanın ardından atılıp iteledi çocukları.

— Bırakın ulan!

Kucaklayıp öptü Kerim'i. Döndü ötekilere.

— Kopamadı birden. Ne var bunda yani? Kolay mı? Siz gitsenize hadi böyle paldır küldür.

Yine kucakladı Kerim'i.

— Sıkma canını koca papaz! Yarın gidersin. Bu gece de şöyle bir arada olmanın tadını çıkarırız.

— "Aslında yarın olsa daha iyi, diyordu Salim" dedi Vural.

Kerim giyinmeye başlamıştı. Selim lafa girdi;

— Eşekçi de görmek istiyordu seni. Doğrusu bu belki de!

— Burada bırakmayacağız seni, korkma!

Yürüyorlardı.

— İçkilerle yiyeceklerle döneriz akşama.

— Kerim, sakın o karıya bir şey belli etme! Ayvayı yeriz valla, bizi ele verirse.

— Kiiim, hele o boku yesin!

Ormana girmeden ayrıldılar. Teknelerinin olduğu tarafa doğru giderlerken, Kerim de kulübeye doğru yürüdü.

Fatmagül de arkalarından Alakaya'ya gelmiş, ağaçların arkasına gizlenip olan biteni izlemişti. Kerim'in denize atlamadığını görünce derin bir nefes aldı Fatmagül. Dermanı kesilmişti. Ağacın dibine çöküp içini çeke çeke uzun süre ağladı. Biraz toparlanınca kalktı, Kerim'in ardından o da kulübeye doğru yürüdü.

Çocukların motoru yanaşırken Münir iskeleden gülerek onlara bakıyordu. Çocuklar iskeleye atladılar.

— Hadi Allah kavuştursun. Yolcu ettiniz mi enişte-mizi?

— Atlayamadı dayı.

Yürümeye başlamışlardı.

— Oğlanın aklını başından mı aldı, ne yaptı o kahpe?

— Bizim aklımız başımızda!

— Tadı da damağınızda galiba!

Sinsice güldüler. Münir de güldü.

— Fıstık gibi. Az kalsın beni de şeytana uyduruyordu.

Güldüler. Münir çocuklara bakıp çapkınca göz kırptı.

— Oğlan gitsin, kız nasıl olsa burada!

— Yahu dayı, şu Nuri'ye bir şey söylesen. Bırakmıyor Salim'in peşini.

— Nuri manyak! Ödü patlıyor devletten. Ne yaparsan yap; adam kaçırma! Anarşikleri kaçırıyoruz diye huylanırsa bütün işler bozulur oğlum.

— Peki, tırlarla filan?

— Kolay mı? Pasaportu, vizesi, rüşveti... Karının nişanlısını yeni postaladık daha. Kaça patladı... Onu bile tırla gönderemedik.

Dönüp üstüne bastırarak söyledi.

— Gidecekse, en kestirmesi bu!

— Yarın şutlarız biz onu Münir Abi! Son bir cümbüş yapacağız bu gece.

— Mahmut da görmek istiyordu. Nasıl yapsak ustasına çaktırmadan.

— Yürüyelim oraya. Sen demircinin önünden bir geç.

Kerim, ne yapacağını bilmez durumda, kıyıya oturmuş denize bakıyordu. Fatmagül gelip usulca oturdu yanına. Bir süre sessiz denize baktı o da.

— Gidicen mi?

Kerim suskundu. Bir süre bekleyen Fatmagül yavaşça girdi söze;

— Çocuklar kaçtı bizim köyden. Bir yıl sonra geri gönderdi Yunanlılar. Orada kampa koymuşlar. Gelince hükümet de mahpus damına attı çocukları.

Kerim, gözleri denizde, suskundu. Fatmagül gene söze girdi usulca;

— Yarın koca yargıca gideceğim ben. Gönlümle ayrılmak istediğimi söyleyeceğim.

Kerim duygulanmıştı. Utandı, başını önüne eğdi. Fatmagül sımsıcak bir sevecenlikle eğilip kollarını omuzuna koydu Kerim'in, başını göğsüne yasladı.

— Uyma onlara sen!

Kendini tutamamış, hıçkırıklarla sarsılmıştı Kerim.

Tezgâhta demir döven Mahmut, başını kaldırıp dışarı doğru bakınca, kapıdaki Selim'le göz göze geldiler.

Mahmut, Galip Usta'ya yaklaştı;

— Abdesthaneye gidebilir miyim usta?

Gözü işinde, yüzüne bakmadan yanıtladı Galip Usta;

— Git!

Mahmut, sokağın içinde bekleyen Münir'le çocuklara koştu heyecanla.

— Ne oldu lan?

— Akşam altıda iskeleye gel!

— Mahmutçuğumu görmeden bir yere gitmem, dedi.

Mahmut alay ettiklerini sanıp kızararak güldü.

— Dalga geçmeyin ulan benimle!

Yanıta kalmadan küt diye bir el indi kafasına Mahmut'un. Şaşkın döndü. Galip Usta'ydı.

— Tabii dalga geçecekler seninle... Ne sandın, avanak eşşek!

— Yahu usta!

— Şişttt! Doğru işine!

Çocuklar da ürkek çekildiler. Münir de bozulmuş bakıyordu. Mahmut, kafasına bir sille daha inecekken kaçmıştı. Çocuklara döndü Galip Usta;

— Ne uğraşıyorsunuz lan elin yetimiyle, itler! Hadi basın! Hastirin!

Çocuklar şaşkındı, Münir de durumu kurtarmak için gülümsemeye vurdu;

— Oldu mu Galip yahu! Şurada eski arkadaşlığımız var...

Tam gideceği sıra dönüp sertçe baktı Galip;

— Neredenmiş arkadaşlığımız? Sen gariban döversin, ben demir döverim! Hadi bas!

Galip dönüp uzaklaşırken, ardından gülmeye vurdu Münir;

— Başımı belaya sokmayın şu deli Galip'le. Bu da benim okul arkadaşım ha! Deli pezevenk!

Galip Usta, sinmiş Mahmut'un üstüne kükreyerek yürüdü.

— Adam kandırıyorsun ha?

— Yahu usta!

Bir sillede yıktı Mahmut'u.

— Şşişttt! Karınca kadar beyninle...

Dikelecek gibi olan Mahmut'a bir daha vurdu.

— Ne vuruyorsun? Kölen miyim ben senin be!

Bir tane daha patlattı Galip Usta.

— O rezillerin kölesi olacağına benim kölem ol! Zararlı çıkarsan gelir mezarıma sıçarsın! Deyyus! Geç oraya!

Köşedeki dükkânı gösterdi;

— Bir yere çıkmayacaksın oradan, köpek!

Eli kolu poşetlerle dolu Erdoğan, tekneye doğru gelirken Salim'i gördü. Bakıştılar. Erdoğan gizlice başını salladı. Getirdikleri öteberiyi yerleştiren Vural'la Selim, tekneye giren Erdoğan'a bakıp başlarıyla karşıdaki Salim'i gösterdiler. Selim öteberiyi alırken eğildi;

— Mızıldanıyor pezevenk!

— Ben konuşurum. Para ister!

Ötekiler de başlarını salladılar. Yeni gelen torbalardaki içkileri, yiyecekleri yerleştirirlerken Erdoğan çıkıp Salim' e yaklaştı, sağı solu gözleyerek konuşmaya başladılar.

— Mazot parasını bile karşılamaz o.

— İş bitsin, namussuzum vereceğim Salim Abi!

Salim birden tedirginlikle kımıldadı;

— Hiişt, tilki geliyor.

Gümrükçü Nuri tekneden iskeleye iniyordu. Erdoğan uzaklaşırken;

— Tamam değil mi abi? Yarın aynı saatte, dedi.

— Öyle olsun!

Erdoğan tekneye geldi.

— Tamamdır abiler. Yarın aynı saatte.

Sustu birden. Gümrükçü Nuri geçiyordu kıyıya doğru.

Peşinden bakarlarken iskeleye giren Mahmut'u gördüler.

— Geldi ulan!..

— Aslanım eşşekçi!
Mahmut koşarak gelmişti tekneye.
— Ustadan gene dayak yiyeceksin ulan!
— Nasıl yırttın?
— Attım çekici önüne.
— Atmaaa!
— Anam değil babam değil. Ne korkacağım ulan!
— Anan baban olsa ne yazar!
— Nah, geliyor herif.

İskeleye baktılar. Galip Usta, elinde kalın bir sopayla geliyordu. Mahmut şaşkın, korkulu baktı. Ötekiler de ürkmüş gibiydi. Tam o sırada yaklaşan motor sesine döndüler. İskeleye yanaşan, Kerim'in teknesiydi. Motor kesildi, tekne biraz ilerdeki iskeleye dayandı. Kerim atladı, çımayı bağladı. Ellerinde eşyalarla Fatmagül de indi ardından. Galip Usta, Fatmagül ile Kerim'in yanına gitti;
— Hoş geldin kızım! Hoş geldin Kerim.
— Hoş bulduk Galip Amca!

Oğlanlar ne yapacaklarını bilemeden baka kalmışlardı. Kerim döndü, başı önünde, hiçbirine bakmadan bir iki adım attı. Elinde, çocuklardan aldığı, içinde paralar, takılar, tabanca olan çantayı çocukların teknesinin güvertesine fırlattı. Gene hiç yüzlerine bakmadan dönüp Fatmagül'le Galip Usta'nın yanına gitti. Tam yürüyorlarken Galip Usta Mahmut'a döndü. Başıyla, haydi işine, dedi. Elindeki kalın sopayı denize attı. Dönüp Kerimler'le beraber yürüdü. Erdoğanlar arkalarından bir süre bakakaldılar. Mahmut da ani bir kararla peşlerine takıldı. İlerde evlerinin yoluna sapmış Fatmagül'le Kerim'den ayrılan Galip Usta'nın peşi sıra, biraz gerisinde yürümeye başlamıştı.

Tamirhanenin kapısı bir anahtar sesinden sonra açıldı. Kerim'le Fatmagül girdiler. Getirdikleri yüklerin kimisini içeri getirip bir kenara koydular. Fatmagül durup çekingence baktı;

— Ben de abime gideyim!

Kerim döndü birden;

— Niye? Burası bizim evimiz değil mi?

Kerim yükleri açarken, Fatmagül mutlulukla bakıyordu ona.

— Yarın burayı bir düzene sokalım önce. Yardım edersen çabuk biter.

— Gösterirsen yaparım.

— Sonra da bir badana...

— Kireç badana bilirim ben.

Tam o sıra kapıdan Ebenine girdi. Yüzü gülüyordu.

— Geldiğinizi pencereden gördüm. Hoş geldiniz.

— Hoş bulduk Ebenine.

— Valla, içime doğmuş gibi, boğazımdan geçmiyordu. Aşure yapmıştım. Son çanağı bıraktım sizin oraya.

Fatmagül sevgiyle yaklaştı;

— Sağ ol Ebenine. Çok severim ben aşureyi.

— Ebenine'nin aşuresini sevmeyen mi var?

— Afiyetle yiyin.

— Sağ ol Ebenineciğim.

Kerim dükkânı düzenlemekte kararlıydı. Döndü, bir köşeyi gösterdi Fatmagül'e.

— O kırık sandıkları atalım oradan... Tezgâhı da şöyle çekersek çok yer açılacak.

Fatmagül de ilgiyle dinliyordu. Kerim, dediği yere gidip çekti sandıkları. Ebenine, Fatmagül'le Kerim'e mutlulukla bakıp çıktı dükkândan.

Ebenine eve yöneldiği sırada dönüp yola baktı; duraladı. İskele yanından gelen Erdoğan, Vural, Selim üç-

lüsünü görmüş, mutlu yüzü karışmıştı birden. Oğlanlar yirmi, otuz metre uzaktaydılar daha. Ebenine bir iki adım atıp kızgın seslendi;

— Ne işiniz var sizin burada?

Duraladılar.

Ebenine kızgınlıkla bir adım daha attı.

— Hastirin buradan itler!

Oğlanlar şaşırmışlardı. Erdoğan seslendi;

— Ebenine!

Gözleri ateş saçıyordu Ebenine'nin.

— Ebenine'nin de ağzına sıçarım, babanın da... Siktirin gidin buradan, domuzun dölleri!

Kötü bozulmuşlardı. Selim dikeldi...

— Bana bak... sen...

Ebenine yerdeki koca taşa eğilirken söyleniyordu;

— Hee, baktım!..

Yerden aldığı koca taşı var gücüyle attı bunlara. Oğlanlar taştan zor sakınırlarken, Ebenine bir taş daha aldı yerden.

— Bela mısın yahu?...

Üstüne yürüyecek gibi oldular. Ebenine elindeki koca taşı kaldırırken;

— He, belayım! dedi, hep siz mi bela olacaksınız itler!

Gelen taştan gene güçlükle sakınmışlardı oğlanlar. Üstüne yürümeyi de göze alamıyorlar, ne yapacaklarını da bilemiyorlardı. Ebenine taşları fırlatıyordu art arda. Yolun üst başında bir sokağı dönmüş, yaşlı, sakallı bir adam, elindeki bastona dayanıp baktı taş atan Ebenine'ye. Titrek sesiyle bağırdı;

— Eline sağlık Ebenine.

Sokak aralarından çıkan sekiz on yaşlarındaki çocuklar da bakıyorlardı olanlara. Biri söylendi;

— Lan, Ebenine taş atıyo...

Bir taşı alıp onlara doğru bir adım daha atarken tökezleyip düştü Ebenine. Aynı anda dükkânın kapısından çıkmış Fatmagül de görmüştü düşen Ebenine'yi.

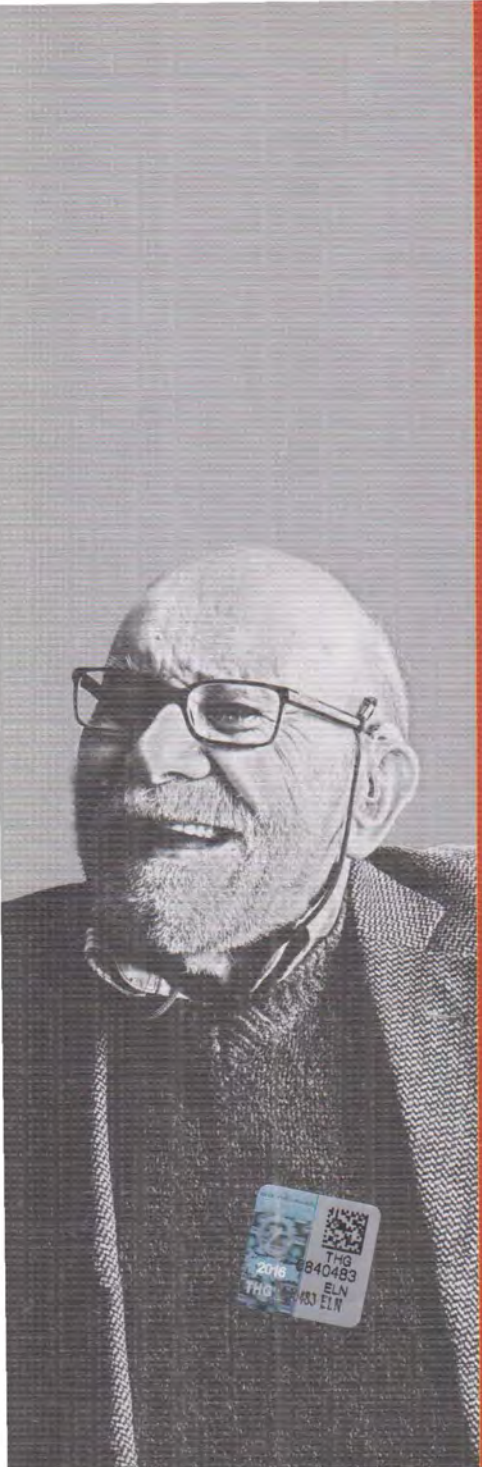
— Babalarından çektiğimiz yetmiyor, bir de eniklerinden... diye bağırdı Ebenine.

Fatmagül koşup Ebenine'yi kaldırınca, yanındaki koca taşı kaptığı gibi fırlattı oğlanlara. Taş, Erdoğan'ın kafasına çarpmıştı.

— Vay seni kaltak...

Tam saldıracaklarken yağmur gibi taş yağmaya başlamıştı üstlerine. Mahallenin ilerde, sokak aralarındaki oğlanları da Ebenine'ye katılmışlar, taş yağdırıyorlardı. Kafalarını, gözlerini güç sakınarak döndüler. Önce ağırlarına gider gibi ağırdan, sonra da bellerine, başlarına inen taşları önleyemeyince hızla kaçmaya başladılar. Kapı önüne çıkmış Kerim öylece bakıyordu arkalarından. Oğlanlar kaçınca dönmüş gelen Ebenine'ye, onun yanındaki Fatmagül'e doğru yürüdü birkaç adım. Ebenine, ona hiç bakmadan geçti eve doğru. Yüzü terliydi. Yaptığı işi hiç de büyüksemeyen, doğal bulan bir ciddilik vardı yüzünde. Fatmagül'e yaklaştı Kerim, bir an göz göze geldiler, uzaklaşan Ebenine'ye baktılar sevgiyle. Eve doğru üç beş adım atan Ebenine, duralayıp, Fatmagül'le Kerim'e başıyla evi gösterdi;

— Hadi gidin aşurenizi yiyin!

Sebahat Altıparmakoğlu, "Bu bir Vedat Türkali eseri. Ben sadece parçaları birleştirdim" diyor *Fatmagül'ün Suçu Ne?* için. Vedat Türkali'nin 1986'da film, 2010'da televizyon dizisi olarak çekilmiş senaryosu, Sebahat Altıparmakoğlu'nun düzenlemesiyle eşsiz bir romana dönüşüyor bu kitapta.

Ege'de bir kıyı kasabasında tanıdık bir hayat: Balıkçıların, motor tamircilerinin yaşam mücadelesi; birbirine sevdalı Fatmagül ve Mustafa; kasabanın egemen sınıfları arasındaki siyasi-ekonomik çıkar çatışması ve garibanın direnci...

Evlilik hayaliyle gün sayan Fatmagül ile Mustafa'nın aşkları önce vahim bir olaya dönüşür, ardından bu aşk kasaba siyasetinin kararıyla son bulur. Fatmagül'ün kaderini yeniden yazacaktır egemen güçler. Kerim'in iç çatışmaları, Fatmagül'ün dramı, bireyin psikolojisinden kasabalının sosyolojisine uzanan duru bir anlatım...

Kadına yönelik şiddet ve istismarın gittikçe arttığı günümüz dünyasında gerçekçi anlatımı ve barındırdığı trajedi yönüyle de dikkat çeken bu eser, toplumsal hafızada yer alacak bir metin...

AYRINTI • TÜRKÇE EDEBİYAT
ISBN: 978-605-314-088-7
9 786053 140887